

Szerkesztőség:

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgőnycim Közlöny. Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Meg' elenik naponta reggel

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre	...	1080 Le
Fél évre	...	540 Le
Negyed évre	...	270 Le
Havonta	...	90 Le

Hirdetések díjszabás szerint

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Ismét kitaláltak

valamit, ami az agyongyötört, idegesített és állandóan zaklatott polgárság hangulatát felkorbácsolja. Ismét szétroptították az országba egy oktalán rendeletet, amelynek nem lehet egyéb célja, mint elkészeríteni az emberek életét, felesleges munkával terhelve a közigazgatást, ezzel gyarapítani a kiadást és emelni a közterheket. A rendelet arról szól, hogy ezen-től évente kell kivetni a városi illetékeket, évente kell megállapítani a polgárság adóbíró képességét. Ezelőtt nálunk is, mint minden modern államban az volt a törvény, hogy három évenként vetik ki a városi adókat és évente egy bizottság revíziót tart, hogy megállapítsa az esetleges vagyoni eltolódásokat.

A körülmények, a helyzet és a polgárság igényeinek és kívánságainak mellőzésevel hozták meg ezt az új rendelkezést. Most, amikor már annyira konszolidálódott a helyzet, hogy nem történhetnek évente nagyobb vagyoni eltolódások a polgárság körében, most szüntetik meg a szokásos revízió rendszert és helyébe életbeléptették az új adókivetést. Ugy látszik, hogy odafelel még annyira sem hisznek és biznak az ország konszolidáció felé való haladásában, mint mi, akik nem tudunk bepillantást nyerni a politika boszorkánykonyhájába. Mert ez a rendelkezés semmi mást nem jelenthet, mint az önbizalom hiányát. Ugy ér-zik talán ott fent, hogy még ma is azokat az idöket éljük, amikor naponta milliók és milliók cserélték gazdát, amikor egy napon mulott az, hogy emberek hatalmas vagyon urai legyenek és egy napon mulott, hogy a hatalmas vagyon urai koldusbotra jussanak.

Akkor, atiban, az időben helyénvaló lett volna ilyen rendelkezés. Akkor az adminisztráció nem rendelkezhetett pontos kimutatásokkal, statisztikákkal, akkor még az: sem tudták, hogy kik és hányan laknak egy városban. De ma már listán vagyunk mindnyájan, ma ismerik életünket, tudják, hogy mennyi a jövedelmünk, mennyi a vagyonunk; ma mindnyájan skatulyázva vagyunk az adminisztráció gépezetében. Ma már csak felesleges, kelle-metlendő munkát jelent egy ilyen intézkedés. Ahelyett, hogy Románia belügyeinek vezetői küldödi, jól bevált rendszerek alapján kormányoznának, saját fejüket hívják segítségül, ha tanácsra van szükségük és bizony ez a fej leggyakrabban nagyon rossz tanácsokkal szolgál.

Ha egy országot külső veszedelem fenyegeti, megteszik az előrelátó, hasznos intézkedéseket. Csapatokat vonnak a határokra, ágyukkal védenek minden bejáratot és így mentve vannak minden meglepetéstől. A belső veszedelem is stratégiai előrelátást igényel és mi tudjuk, érezzük, hogy ezt a gazdag, kincsekkel megrakott országot sem külső, sem belső veszedelem nem fenyegetheti. Nem tudjuk tehát megérteni, mi szükség van az ilyen rendeletekre. Ezek közé tartozik az az intézkedés is, amely eszünkbe juttatja a legszerencsétlenebb zavaros idöket, amikor napról-napra tartott razziákkal sem lehetett számon tartani az embereket. Némileg megnyugtát azonban bennünket az, hogy ezek az intézkedések nem a rossztól való félelem, hanem a meg nem értés és a rövidlátás születte.

A kamara szenzációs állásfoglalása a kisebbségi kérdésben.

A trónbeszédre adott válaszában a kamara kijelenti, hogy a kisebbségi kérdés szanálása nélkül nem lehet szanálni az állampolitikai helyzetet sem.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának éjszakai telefon-jelentése.) A kamara ma esti ülésén foglalkozott a trónbeszédre adandó válasszal. A kamara feliratban válaszolt a trónbeszédre, amely, mint ismeretes, foglalkozott a kisebbségi kérdés megoldásával is. A kamara válaszfeliratában rendkívül szenzációt keltő módon foglalkozik a trónbeszéd eme részével. A felirat e passzussal foglalkozó része ugyanis a következőképen szól:

A parlamentet áthatja egy magasabb esz-me, amely azt diktálja, hogy a kisebbségi kérdés minél előbb és közmegegyezésre oldassék meg. Ez annál is természetesebb, mivel a kamara meggyőződött arról, hogy a kisebbségi kérdés szanálása nélkül nem lehet szanálni az állampolitikai helyzetet sem. Ezért a kamara minden törekvésével

azon lesz, hogy a kisebbségek és a többség közötti testvéri viszonyt kimélyítse. A kamara ugyanis elsőrendű céljának látja, hogy az ország kisebbségei meglegedésben éljenek.

A kamara válaszfeliratában foglaltak óriási szenzáció erejével hatnak. Ez az első eset ugyanis, hogy a kamara, mint az ország törvényhozó testülete, nyíltan és hivatalos formában állást foglal a kisebbségi kérdés rendezése mellett. A kamara e gesztusa illykép jogos reményt kelthet az ország többmillió lelkét számláló kisebbségei körében, hogy ha e kijelentéseket megfelelő tettek is követik, akkor a romániai kisebbségi kérdés csakhamar kielégítő megoldást nyer, ami — mint azt a kamara felirata is — mondja — magával hozza az egész ország politikai helyzetének szanálását is.

Szabadlábba helyezik a petroleum-panamistákat

A régens tanács nem látja szükségesnek a kormány távozását. Madgearu feltűnést keltő beszéde. — „Erdély egyesülésének tízéves évfordulója a nemzeti-parasztpárt uralmát hozza el.” — A mentelmi bizottság kiadja a petroleumpanamista képviselőket.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-i tudósítójának távirata.) A nemzeti-parasztpárt Calea Victoriein lévő klubhelyiségében Madgearu ma politikai előadást tartott. Rámutatott arra a körülményre, amely szerint az ország alkotmányának konszolidálása csak a közgazdasági konszolidáció után képzelhető el. Ezt a konszolidációt pedig — mondotta Madgearu — csakis egy titkos és szabad választással megválasztott kormány hajthatja végre. A nemzeti-parasztpárt pénzügyi programja már régen megvalósította volna ezt a konszolidációt, azonban épen Brătianu volt az, aki ennek a programnak ellenállott s csak ma, mikor már a kormány pozíciója menthetetlen, akkor sajátítja ki az ellenfél programját. Azonban a kölcsön és a kormány maradása között semmi összefüggés nincs s Brătianunak akár akar, akár nem, ha lesz kölcsön, ha nem, minden csökönyös ragaszkodása ellenére is, távoznia kell.

December elsején, amikor is Erdély csatlakozásának 10 éves jubileumát ünnepeleik, a liberálisoknak már nem szabad az ország élén állaniuk.

Erdély egyesülésének 10 éves évfordulója a nemzeti-parasztpárt uralmát hozza el. Madgearu a megjelent nagyszámban hívek lelkes óvációban részesítették.

Az Indreptatea ma hivatalos közlést tesz Averescunak a régens tanácsnál tett látogatásáról. A jelentés szerint a régensség az alábbi három pontban összegezte álláspontját:

1. A régensség nem látja szükségesnek, vagy lehetségesnek a kormány távozását.

2. Egy esetleges kormányváltás esetén minden törekvésével egy nemzeti kormány megalakítását fogja szolgálni.

3. Ennek meg nem valósulása esetén az ország érdekei szerint fog cselekedni.

Az első ponthoz hozzáfűzi a lap, hogy ebben a tekintetben Averescu is osztja a régensség nézetét.

A kamara mentelmi bizottsága különben ma délelőtt ülést tartott. A bizottság ülésén Ion Parăulescu elnökölt és megjelentek az összes tagok, Popoviciu Mihály és Madgearu kivételével. A mentelmi-bizottság Irimescu-Candesti és Tolea a petroleumpanamában kompromittált képviselők mentelmi jogának felfüggesztése kérdésével foglalkozott. A bizottság előtt Popescu-Negresti igazságügyi államtitkár felvilágosításokkal szolgált a petroleum panamát illetőleg. A két gyanúsított képviselő saját nevében is kérte a mentelmi jog felfüggesztését, mivel — mint mondták — védekezni kívánnak az alaptalan vádak ellen.

A bizottság helyt adott az illovi törvényszék megkeresésének s a holnapi nap folyamán a két képviselő kiadatását fogja javasolni a parlament előtt.

A felirati bizottság Chirculescu volt miniszter elnöklete alatt ma összeült. A bizottság Leonte Moldoveanu felirati javaslatát tette magáévá.

A vizsgálóbíró ma délelőtt maga elé vezettette Poenaru erdőmérnököt, Teodorescu kataszteri mérnököt, Tiseanu petróleumtermelőt, Vladescu ügyvédet, Stefanescu mérnököt és Papirescu primárt a petroleum-panama még fogságban levő vádlottjait s kihallgatásuk után kijelentette, hogy morális garancia ellenében hajlandó őket szabadlábba helyezni.

Ma éjjel Párisba szállítják Sauphar bankár holttestét.

A francia külügyminisztérium távirati kérésére a CFR. speciális vagon bocsátott az előkelő francia család rendelkezésére. — El lehetett volna kerülni a katasztrófát. — A bankár özvegye már hazautazott Párisba.

(Arad, október 23.) Általános szenzációt keltett Sauphar párisi bankár Déván történt tragédiája, amelyről ma egyedül az Aradi Közlöny számolt be részletesen. A Fáy-kastély, ahol Jean Sauphar holtteste fel van ravalozva, valóságos búcsújáró helye most a város lakosságának, mert mindenki szeretné utóljára megnézni Sauphar férfiasan érdekes arcát. Ismerte őt az egész Déva. Feleségével és környezetével gyakran volt látható a kávéházban, vagy más nyilvános helyeken. Az érdeklődők kíváncsiságát azonban nem lehet kielégíteni, mert a család intézkedésére, légmentesen leblombált érckoporsóba zárták a holttestet. Ma reggel a cluji (kolozsvári) francia konzul, hivatalosan lepecsételte a koporsót, amelyet hajnali fél három órakor indítanak el a dévai állomásra egy speciális vagonban Páris felé.

A CFR. budapesti vezérigazgatósága a francia külügyminisztérium távirati kérésére egy speciális vagon bocsátott a koporsószállítás céljaira, amelynek tengelyrendszere alkalmas arra, hogy külföldön is szállítható legyen. A vagon ma hajnalban a gyorsvonathoz csatolták és ugyanennek a vonatnak hálókocsijában utaznak a család tagjai.

Ma délelőtt Dévára érkezett a szerencsétlenül járt bankár nővére és a párisi bankház Láng nevű igazgatója. Sauphar bankár özvegye Groedl bárónő, ma fivére kíséretében visszautazott Párisba. A bárónőt ugyanis annyira megviselte férjének katasztrófája, hogy sürgős orvosi kezelésre és gondos ápolásra van szüksége, amit csak otthon, párisi lakásán kaphat meg.

Sauphar bankár mindössze harmincnyolc esztendő volt, de aránylag fiatal kora dacára komoly pénzügyi szaktekintélyként ismerték az egész Európában. Bankháza a legszorosabb összeköttetésben állott a Rotschild-bank-

házakkal és nagyon sok pénzügyi tranzakciót együtt bonyolítottak le. Romániában a Blair pénzcsoporthoz tartozott, a külföldi kölcsönügyében tartózkodott. Dévát és környékét rendkívül megszerette és Ocskai István ottani földbirtokostól egy erdőt bérelt, amelynek közepén vadászkastélyt építtetett. Itt lakott Sauphar bankár feleségével. A legnagyobb öröme a vadászat volt és ez okozta tragédiáját. Több vadászatot vett már részt Déva környékén és a Retvezáton és minden vadászatánézve a legszebb eredménnyel végződött. Rendkívül vakmerő ember volt, aki hihetetlen ügyességgel percek alatt mászta meg a legma-

Uj városi adókiivetést rendelt el a minisztérium.

Ezentul nem háromévenként, hanem minden esztendőben lesz adóösszeírás. — Az aradi városházán nem emelik fel a tavalyi illetékeket.

(Arad, október 23.) Az aradi városi pénzügyi szolgálat közgei napok óta folytatják a múlt évi adókiivetések revízióját, amely ugyan eleinte revízióknak indult, most azonban komoly adóösszeírás lett belőle. A revízió ugyanis azt célozta, hogy az évközben beállott változásokat, üzletáthelyezéseket, iparbeszüntetéseket és költözködéseket megállapítsák és a városi regiszterekbe bevezessék. Közben azonban kiderült, hogy teljesen új adóösszeírásra van szükség.

A belügyminisztériumból ugyanis rendelet érkezett az aradi városházára, amely szerint a minisztérium köteletségévé teszi a városoknak, hogy minden évben új adóösszeírást végezzenek és szüntessék meg az eddigi rendszert, amelynek alapján csak minden év-

gasabb sziklát is. Legkedvencebb szórakozása a zergevadászat volt, mert ez járt a legtöbb veszéllyel.

Azok, akik résztvettek a tragikus kimenetelű vadászatban, emondották, hogy a katasztrófát el lehetett volna kerülni, ha a bankár által elejtett zergét kötelem engedik le a mélységbe. De annak öröme, hogy sikerült a vadat elejteni, gyorsan kapaszkodtak fel a sziklára és elfelejtettek kötelet vinni magukkal. Az egyik vadász leakart menni a kötélért, de Sauphar nem engedte.

— Le kell dobni — mondotta — nem történik már semmi baja.

A zergét ledobták. Sauphar leszédült utána a mélységbe és holttestét ott találták meg a zerge hullája mellett. Holnap, szerdán reggel már Aradot is elhagyta a tragikus sorsu hírneves bankár holttestét szállító vonat és robog Páris felé, ahol mellő részvétellel és ünnepi szertartások közepette fogják eltemetni.

bén volt új adókiivetés. Így a városi adóhivatal közgei megkezdtek az új adóösszeírást, míg a kiivetéseket a városi bizottság fogja végezni az összeírások befejezése után. Értesülésünk szerint a városnak nincsen szándékában emelni a terheket, amelyek nagybárra névanyazok maradnak, mint a múlt évben.

— A budapesti cseh követ és a besszarábiai kérdés. Bucurestiből jelentik: Jizersky, a cseh köztársaság budapesti követe hosszabb cikket írt a Navradniczki Politika-ban, melyben Moldvának és Besszarábiának az anyaországhoz való viszonyát ismerteti. A nagy történelmi tudással megírt történelmi esszé azt fejtegeti, hogy Besszarábia 1878. előtt szerves egységet képezett az anyaországgal. A tanulmány igen kellemes hatást váltott ki.

Kollégák.

Írta: Tamás István.

Az elítélt már megbékélt a kötél végén, a törvényszéki orvos lekonstatálta a beállott halált, a bírák eltávoztak, csak a börtönőr maradt a bitófa mellett, a hóhér és néhány szájatartó kíváncsi, akik a kivégzést nézni csődültek össze. Az akasztott embert kiemelték a hurokból, az elkékült testet targoncára emelték és a kövér hóhér a kötelet bogozta fűtyörészve. A boltíves kapu alatt settenkedő asszonyok egyszerre megrohanták:

— Nekem is kedves mester!

— Ugyan drága mester csak egy csipetkét! Megfizetem!

— Yárjon sorára, mit tolaakszik — dörmögött a helyvárosi bábaasszony — én előbb voltam itt!

— Csitt kedvesem — legyintette arcul a hóhér enyelgően a kötélvéggel — csak türelem lelkecském, mindenkire jutni fog!

Egyenlő szeletekre vagdosta a bicskájával.

— Egy arasz, minden darab egy arasz — énekelte édeskésen, mint a vásári kiáltók — ennyi épen elég a szerencséhez!

Az emberekben valami különös, misztikus izgalom vett erőt.

— Mit kóstál? — érdeklődött egy töpördött anyóka.

— Tíz dinár kedveském, egy parával se kevesebb, magamnak is többre van — tréfálkozott és a szegény emberek úgy kaparták elő zsebük mélyéről, a szoknyájuk ráncából, a harisnyájukból a garasokat.

Egy falábu pupos koldus könyörgésre fogta a dolgot:

— Csak kilenc pénzem van ... majd megadom legközelebb ... drága mester ...

De a hóhér hajthatatlan maradt:

— Nálam nem lehet alkudozni. Szabott áram vannak!

A koldus eszellősen rimázkodott:

— Mester, családom van, koplalunk ... napok óta nem keresek semmit ... olyan nagy szükségem lenne egy kis szerencsére ... lám a szomszédnak bejött, autón jár és háza van ... pedig ő is ott kezdte a templom sarkán ...

A hóhér megszánta. Részből könyörületből, részint hogy megmutassa a többieknek a jó szívet, a kezébe nyomta a falatnyi kötélkét:

— Nesze, lásd kivel van dolgod!

A göthös emberke föllábon ugrált a gyönyörűségtől.

— Magad vagy a testet öltött jószág! — nyilatkoztatta ki extázisában — béke veled!

Egy vénasszony szégyenlősen önkuzálta magát:

— Én igazán sohasem hittem az ilyesmi-ben ... de teljesen tönkrementünk ... a fiam öngyilkos lett ... az uram nyugdíjas ... királyi tanácsos volt ... a lányom megszökött tancosnőnek és mit tegyek? Megpróbáltam.

És míg a hóhér átnyújtotta a kötelet, hadarva folytatta:

— Van tizenhárom talált lópatkóm, valódi indiai fétisem bálványgyökérből, egy római zarándok a vértanúk bokacsontjából ajándékozott nekem egy darabkát, a kapumra denevért szögeztem ki, mind hiába, nemsegítenek rajtam a jószellemek. Isten pedig régen cserben hagyott.

Körülötte az asszonyok háztartási dolgokról beszélgettek, hogy drágább lett ismét a burgonya és össze férjhez megy a Medák lány, az a förtelmes kokott.

— Iyen ló, ilyen ló, — jajongott a völegény édes anyja — hogy hová tette a szemét! És egyszerűen hozzámvágja a fókását, ha szólni merek arról a cafatról ...

A csoport lassan oszladozott, leghátul egy kopott, szeplős, madárceru lány állt. Megvárta míg a többiek messze jutnak, aztán halkán, egészen mélyről suttogva kínálta a pénzt:

— Tessék ... csak egy picurkát kérek ...

— Hát magánál mi a baj, kisasszony? —

érdeklődött atyailag a hóhér.

— Férjhez szeretnék menni — vallotta be sirulva, alig hallhatóan — de a szegény csunya lány nem kell senkinek. Elkerülnek a férfiak, pedig már megpróbáltam hangyák rágtat békacombbal, borba fojtott denevér körmével, hiába.

A kötélkét gondosan elrejtette a mellébe. Szinte eszellős áhitattal értette a testéhez.

— Véres — mondta önkívületben — véres ...

— Az én vérem az kisasszony — nevetett a hóhér — megvágta az ujjamat a késsel. Csak nem képzeli, hogy az akasztott embernek a vért veszik!

A fogház udvara teljesen kiürült, a nap ekkor bukott ki a bitófa alól, mint egy tébolyult fej, úgy csüngött a kampón, mintha most huzta volna föl a mester.

Még egy darabka maradt — mondta bosszankodva és ekkor észrevette, hogy a kapualjában egy részeg társaság ácsorgott. Valami mulatóból tartottak hazafelé, egy becsipett kopasz férfi, két félrecsapott kalapu nőcskétől támogatva. Malacdalokat dudoltak és nagyokat röhögtek hozzá. Hirtelen megpillantották az akasztófát és kíváncsian beleselkedtek az udvarra.

— Hé valaki — rikoltotta a hóhér — akasztott ember kötele! Okkázio!

A társaság közelebb rukkolt. A lányok libabőrös kéjjel lábujjhegyen illegették körül az akasztófát.

— Na mit szólsz? — lihegte az egyik — na mit szólsz?

A részeg emberke ezalatt a kötélre alku-

dozott. Még meleg — biztatta a mókás hóhér cuggos, reszelős hangján — szerencsét hoz. Uraságotat gazdaggá teszi az életben és szerencsésé a szerelemben!

És kézdörzsölve meghajolt, mint a kereskedők a jó vevő előtt.

— Na, ami a szerelmet illeti — vont váll-

A pesti diákzavargások a parlament előtt.

Most már Debrecenben is folynak a zsidóverések. — Magoss polgármester: „Szégyenlem, hogy Debrecenben ilyesmi megtörténhetett.” Viharos jelenetek között tárgyalta a parlament az eseményeket, — Klebelsberg kultuszminiszter élesen elítéli az egyetemi professzorokat.

Botrányral fejeződött be a parlament ülése.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A budapesti diákzavargások tovább folynak, dacára annak, hogy az illetékesek megtorló rendszabályokat helyeztek kilátásba.

A tegnapi esti tüntetések.

Tegnap egész nap csend uralkodott és csak este nyolc óra után kezdődtek ismét meg a tüntetések. Este nyolc óra tájban körülbelül négyszáz főnyi diákcsoport gyűlt össze az Andrássy-uton, amelyen végighaladva, megjegyzéseket tettek a rendőrökre és a békés járőrökre. A Szabadság-téren azonban már erős rendőri készültség várta a tüntető diákokat, akik a rendőrség felszólítására visszafordultak. Innen a tömeg a Bank-uccába ment, ahol tüntetett az egyik legitimista lap mellett, majd a Nemzeti Színház felé vonult. A Rákóczy-uton egy husz főből álló rendőrcsapat feltartóztatta a diákokat, akik kijelentették, hogy nem akarnak botrányt csinálni, hanem csak a Nemzeti Színházhoz menni és ott elcseckelni a Hymnuszt. A rendőrség oszlatásra szólította fel a diákokat, akik visszafordultak és a műgyetemhez mentek. Itt több csoportba oszlottak szét és az egyik csoport a Népszava szerkesztősége felé vette útját. Itt azonban ismét rendőrség fogadta a csoportot, amely kénytelen volt innen is visszafordulni.

A diáktüntetések sehol sem sikerültek, mert Budapest főbb utvonalaiban erős rendőri osztagok szállták meg.

Közben a közönség egyre izgatottabb lett és többszáz főnyi tömeg gyűlt össze, amelyet a rendőrség szintén feloszlattott. Ettől a pillanattól

Irodai felszerelések

Sándor Ferencnél, megyeháza szobájában.

blazirtan a legényes férfiú — azért nem kell a maga kötele segítségét kérnem. Különben se vagyok babonás.

— Nekem is pubi, vegyél nekem is! — nyafogtak a hölgyikék.

— Mitkóstál? — érdeklődött a lovag.

— Önnek kivételesen tíz dinár! De csak azért adom ilyen olcsón, mert olyan szimpatikus képe van... és tréfásan hurkot formált belőle — testhez áll! Mintha csak az ön nyakára szabták volna! — és nagy rutinnal három részre szeletelte.

— Hagyja a rossz vicceit. Maga képes lenne engem is felhuzni, ugyanilyen hidegvérrel, mi?

A hóhér a legnyájasabb képpel mondta:

— Istenkém, istenkém, hisz ez a mesterségem... ha most itt állana az igen tisztelt bíróság és az ügyész úgy eltörné a pálcát, mondván, hogy állami ítéletvégrehajtó teljesítsd kötelességedet... bizony kitörném a kegyed csigolyáját. Krk, egyetlen roppanás... mondhatom, fájdalommentesen dolgozom, ön nem érez semmit...

A férfi borzalommal hallgatta. Önkéntelen undorral huzódott el a közeléből.

— Nem érez semmit, amikor embert ölt? Gyilkol! Kiszorítja a szuszt az embertársaiból!

— De kérem! Ne tessék ilyen erős kifejezéseket használni... én csak a kötelességemet teljesítem. Állami ítéletvégrehajtó vagyok, slusz. Élni kell. Ön talán nem tesz eleget a kötelességeinek. Mi a foglalkozása uraságodnak?

— Végrehajtó vagyok.

A hóhér majdnem hanyatt vágódott.

— Miii? Kolléga?

— Pardon! Csak végrehajtó és nem hóhér...

A nagy darab ember szinte tajtékzott:

— És maga mer beszélni? Maga végrehajtó! Maga gyilkos! Soha nem léptem volna ilyen rettenetes pályára. Persze, ma ez a legjovendelmezőbb mesterség. Azért tellik bárba és tyukocskára. Kolléga ur! — és undorral elfordult tőle — maga hóhér!

nattól kezdve nem volt szabad senkinek megállni a köruton, mert aki megállt, azt a rendőrök figyelmeztették, hogy menjen tovább.

Éjszaka tizenkét óra felé valóságos ostromállapot képe volt a városnak az Oktogon-tér körüli része, amelyet a rendőrség teljesen megtisztított a „sétáló tüntetők”-től.

Debrecenben is igazoltatnak.

A debreceni jelentések szerint a budapesti tüntetések hullámai átsaptak a debreceni egyetemre is, ahol hétfőn megkezdődtek a jogi fakultáson az igazoltatások. A zsidó hallgatókat sorban eltávolították az egyetemről, de verekedések csupán a szülészeti klinikán fordultak elő.

Itt a keresztény hallgatók nem elégedtek meg a zsidók eltávolításával, hanem utánuk mentek az uccára és botokkal és boxerekkel ütötték, verték őket.

Többek között megverték Reiner Márton orvostanhallgatót is, aki amerikai állampolgár.

Nagy vihar a magyar parlamentben.

Az egyetemi események miatt a parlament mai ülésén nagyarányú viharok dúltak. A képviselőházban napirend előtt Pakots József felelőssé tette a kormányt a történetekért és azért, hogy egyáltalában tüntetés kezdődhetett. Félő, hogy veszélybe kerül az eddig elért konszolidáció. Leszögezte, hogy a szervezett diákok teljesen ki vannak szolgáltatva a diákszervezeteknek, mire Petrovác közbeiktotta:

— Éppen úgy, mint a szervezetlen munkások a szakszervezeteknek.

Pakots után Szilágyi Lajos szólalt fel. A ki hangsúlyozta, hogy az ifjúságot, mint tömeget nem lehet elítélni a zavargásokért, csupán annak vezetőit. Félő azonban, hogy a zavargásoknak kellemetlen külpolitikai hatásai lesznek. Emlékeztet a nagyváradi diákzavargásokra és kijelenti:

— Gondolkozzunk csak, milyen vélemény váltottak azok ki belőlünk. Az egész magyar közvélemény elítélte akkor a verekezéseket. Hangsúlyozom, a két dolgot nem lehet párhuzamba állítani, mert a történelmet hamisítanánk meg ezzel, csak mint példát említem fel arra, hogy a tanári kar, felelős az eseményekért, mert beolvasást kellett volna az ifjúságra gyakorolni.

„A kommunisták bujtogatnak.”

Utána Petrovác Gyula íjvédő szólalt fel, aki védeimébe veszi a diákságot és kijelenti, hogy mindenütt csend volt az egyetemeken. Az egyetemi tanács a felvételeknél teljesen törvényszerűen járt el, azonban Pakots reklamációkkal megtöltött böröndökkel ment fel a kultuszminiszterhez interveniálni. Ez adta meg a tüntetés okát.

Az egyetemi ifjúságnak nem volt szándékában az uccára menni, azonban az egyetemeken is vannak kommunista sejtrendszerek és mintegy háromszáz kommunista sejt bujtogatta a diákságot az uccai zavargásokra.

Az esemény egyébként magában véve kisjelentőségű volt, amit a baloldali sajtó annyira felfújt, hogy egyes külföldi rádiók már pogromról beszéltek. Különben is az előállítottak és megbüntettek mind a baloldali pártállásúak, ami bizonyíték arra, hogy melyik oldal provokálta a verekezéseket. Kéri a belügyminisztert, védje meg a diákságot és ne engedje meg, hogy a baloldali sajtó bujtogasson. Petrovác után Szabó Sándor egységespárti képviselő szólalt fel, majd Klebelsberg Kunó kultuszminiszter válaszolt az interpellációra.

Klebelsberg érélyes válasza.

— A dolog azzal kezdődött, — mondotta — hogy utasítást adott a rektoroknak arra,

és aki a budapesti amerikai követséghez fordult elégtételért. Így az esetnek diplomáciai következményei is lesznek.

Mialatt ezek a botrányok tartottak, a debreceni városi tanács éppen ülést tartott. Ülés közben megjelent dr. Fejér Ferenc városi tanácsos, aki izgalomtól remegő hangon jelentette be a tanácsnak az egyetemi verekedéseket. Kérte, hogy hívjanak össze ebben az ügyben rendkívüli közgyűlést. A tanács tagjai nagyfokú felháborodással fogadták a diákság atrocitásainak hírért és hozzájárultak a rendkívüli gyűlés összehívásához. Dr. Magoss György polgármester kijelentette, hogy szégyenli, hogy Debrecenben ilyen esemény történt és hogy az ő fajtájából akadtak, akik ezeket rendezték.

hogy vegyék fel utólagosan a jelesen éretteket. A rektorok nem vették fel, azonban teljesen a szabályok szerint jártak el. A baj oda vezethető vissza, hogy a háború után nagy tömegben jöttek haza a katonaviselt hallgatók, akik szervezkedtek és nagy szerepet játszottak az akkori társadalmi és politikai életben. Ezen szervezeteket később is megtartották, dacára annak, hogy már nem korszerűek. Az ifjúság kínosan becsüli túl feladatát. Kijelentette, hogy gondoskodni fog a tüntetők kizárásáról.

Hibásak még az egyes tanárok is, akik népszerűsége vágyódnak és ezt nem tudásukkal, hanem más, helytelen úton akarják elérni. Az autonómia ez esetben elavult álláspont, mert lehetetlen, hogy a rendőrség ne menjen be az egyetemekre, ha ott vér folyik.

Utána Scitovszky belügyminiszter reflektált a felszólalásokra és leszögezte, hogy csak az egyetemen kívüli eseményekkel foglalkozik, mert csak ezek tartoznak hatáskörébe. A rendőrség hatnyolc perc leforgása alatt mindenütt megjelent a helyszínen. Az esemény különben is kisjelentőségű és a baloldali sajtó okatlanul fujta fel. A bűnvádi eljárás a renitensek ellen megindult. Nem kell elfeledkezni a szociálisták különböző titkos gárdáiról sem, amelyek provokálták a zavargásokat. Az államhatalom az egyedüli ur, amely mindig megteszi kötelességét.

Kitör a vihar.

Ezután váratlanul botrány tört ki. Sztranyovszky belügyi államtitkár személyes ügyben kért szót, miután Fábán Béla az ülés elején azt állította róla, hogy a bűnök eltussolója és a bujtogatók palástolója.

Felszólította Fábiant, vonja vissza állítását. Fábán erre megismételte kijelentését és azt mondotta, hogy az államtitkár már 1927 áprilisa óta tudja, kik a csongrádi bombamerénylet tettesei,

mire Sztranyovszky magából kikeelve kiáltotta:

— Nem igaz, Ön rágalmoz!

A kijelentésre óriási vihar tört ki, mire felfüggesztették az ülést, amelynek későbbi megnyitása után Fábán újból kijelentette, hogy továbbra is fentartja állítását, csak az a kár, hogy nincsen jelen Greskovics képviselő, aki beigazolhatná a vádat. Fábiant a mentelmi bizottság elé utasították és ezzel a képviselőház ülése véget ért.

Szegeden is...

Szegedről jelentik: Ma délelőtt kitanácsolták a zsidó egyetemi hallgatókat az anatómiai intézetből és a bölcsészeti fakultásról. Az egyetemet erre rendőrség vette körül.

A Zeppelin csütörtökön amerikai körútlára indul

Lindbergh ezredes nem vesz részt az utazásban. — Ford meggondolta a dolgot és bevárja a kísérletek eredményét. — Megnyit az első légi menetjegyiroda Amerikában.

(Newyork, október 23.) A Zeppelin úgy-szólva teljesen utrakész ismét, még csak néhány ballontekészést kell megtölteni gázzal, mert Kentuckyból még nem hozták el a hiányzó 4000 gallon gázt.

A Graf Zeppelin mellett van lehorgonyozva a Los Angeles is, amelynek vasárnap este kell indulnia egy próbarepülésre St. Louisba. Mihelyt a kíváncsiak este eltávoznak, ki fogják vontatni a Los Angelest, amelynek vezetősége és legénysége a léghajó körül foglalatosskodik.

A Zeppelin csütörtökön indul a középnyugati városok fölött körútlára.

feltéve, hogy az időjárás továbbra is kedvez.

Azt híresztelték Newyorkban, hogy Lindbergh ezredes, az Ocean repülőhőse szintén megteszi a körutat Amerika fölött a Zeppelin-n. Eckener tényleg meghívta őt, de Lindbergh sajnálatára nem fogadhatta el a meghívást, mert már régebben elígérkezett Mexikóba medvevadászatra.

A washingtoni postaügyi miniszter közölte Amerikában minden postahivatalban, hogy a Graf Zeppelin postát visz magával Európába, de csak leveleket és levelezőlapokat és a levél nem lehet egy uncianál súlyosabb.

Hihetetlen tömegekben szállítja a newyorki posta Lakehurstbe az európai léghajópostát.

Erre az utra ugyanazokat a bélyegeket használják, mint mikor a Zeppelin Amerikába

jött, a tarifa a rendes postadíjzabáson felül levélre egy dollár és levelezőlapra 50 cent. — Gondoskodás történt arról, hogy a lakehursti posta a start percéig minden levelet továbbítsa a Zeppelinre.

Henry Ford meggondolta a dolgot. A newyorki lapok írják, hogy az autómobilkirály nem vesz részt az amerikai léghajóközúton, ellenben még egyszer meghívta Eckenert Detroitba, hogy a Zeppelin egész személyzetével együtt legyen a vendége.

Mivel Ford vasárnap még Newyorkban volt és környezete is úgy fudta, hogy a Zeppelin tér vissza Detroitba, most pedig másképpen határozott, hírek terjedtek el arról, hogy főmérnöke, Majo lebeszélte gazdáját az európa-amerikai léghajózási társaság tervéről, amelyre Ford 14 millió dollárt szánt. — Egyes newyorki lapok tudni vélik, hogy Henry Ford meg akarja várni a léghajó további kísérleteinek eredményét, hogy meggyőződhessen az utazás biztonságáról és a vállalkozás jövedelmezőségéről.

Newyorkból jelentik: A Thomas Cook iroda magára vállalta a Graf Zeppelinre való jegykiadást. Ezzel Amerikában megnyit az első menetjegyiroda a légi forgalom számára. Már többszázan jelentkeztek az irodában, de előreláthatóan csak tizenkét megrendelést fogadnak el. A jegyek ára 3000 dollár. A léghajót újabb repülésén az amerikai hadsereg három tisztje, ezenkívül Warner tengerészeti államtitkár és Mac Rachen kereskedelemügyi államtitkár kíséri el.

ki megcáfolta azon állítást, hogy féltékeny lett volna barátjára. Bansa közoktatásügyi tanácsos kihallgatása során elmondotta, hogy a gyilkosság után többször beszélt a vádlottal, aki nem keltette a gyilkos benyomását.

Irodalom és művészet

Az aradvárosi színház heti műsora. Október 24, szerda: Nászéjszaka, operett, Balázs István, az új bonviván bemutatkozása, A. bérlet. Csütörtök: Régi nyár, operettújdoncság, ötödösör, B. bérlet. Péntek: Régi nyár, operettújdoncság, hatodszor, C. bérlet. Szombat: Régi nyár, operettújdoncság, hetedszer, A. bérlet. Éjjel 11 órakor: Finom kis lakás, francia bohózat, premier, csak felnőtteknek.

Ma este Balázs Istvánt, az új bonvivánt ünnepli az aradi közönség a Nászéjszakában, a nagyszerű bonviván bemutatkozó darabjában. Hennequin és Willemetz francia esprit-ű, pompás muzsikájú operettje egymagában is nagyszerű, amely a múlt szezonban már hatalmas és sorozatos sikereket aratott. A főpróbákön a kollegákat is erősen meglepte Balázs István gyönyörűen zengő, kultúrált baritonja, izléses játékmódora s a gyújtó-tangónál nagyszerű táncakézsége. Balázs István bemutatkozása is a színház vörösbetűs napjai közé fog tartozni minden bizonnyal és ezt jelzi a színházi pénztár is, amennyiben már csak mérsékelt számú jegyet árusít. Az előadásnak különben más nevezetessége is lesz. Arad kedvencévé avatott új primadonna: Viola Margit játsza Margaretát hóditón, finoman. Kertész Mancsi és Rudas Bandi is új szereplők. Kertész Mancsi a szobaleányból mintáz izlésesen pikantérozott figurát, Rudas pedig Stephensnóból kabinetalakítást. Szepessy Edith, Győző, ifj. Szendrey, Kun s Földes viszik sikerre a többi kitűnő szerepeket.

Egy zálogházi tisztviselő szindarabja a Víg-színházban. Budapestről jelentik: A Víg-színház ma elfogadta előadásra Grünfeld Vilmos budapesti zálogházi hivatalnok „Háromszáz millió” című játékát. Érdekes, hogy Grünfeld az örömtől elvesztette eszméletét, amikor a Víg-színház értesítését megkapta.

Csütörtöktől a Régi nyár uralja a műsort és ez teljesen érthető is. Ki kellett volna miatta a Házi-barát premierjét, oly hatalmas volt a Régi nyár sikere az elmúlt előadásokon. A háborús zsír és cirkiosztásra emlékeztetett szombat és vasárnap a pénztár előtti tolongás, amikor ugyyszólva ölték az emberek egymást a jegyekért és ez végül is arra indította a színház igazgatóságát, hogy újabb három előadásra műsorra tűzte a Régi nyár-t és szombaton estig a Régi nyár fut programon. Ré-szint a darab is kitűnő, de másrészt azt nagyszerűen hozta ki az aradi társulat. A decens Viola Margit, a közvetlen Kertész Mancsi, a derűfakasztó L. Kiss Mariska, a szépen éneklő Galetta, a kedves ifj. Szendrey Misi, az aranyos humorú Győző, valamint Szepessy Edith, Dancs Ica, E. Károly Klári egytől-egyig gondos és sikerhezó alakításokkal teszik érthetővé a Régi nyár nagy és me-leg sikerét.

Szombaton éjjel a Finom kis lakásban találkozzunk. Mindenki ott lesz a Budapesten betiltott, de Aradon mégis színre kerülő pikáns francia bohózat premierjén, amely szombaton éjjel 11 órakor lesz az aradi színházban a prózaegyüttes főerő-ségeinek tolmácsolásában.

PATKÁNYOK és egerek irtása

legbiztosabban a Ratopax-szal történik. A Ratopax nem szörványosan öl, hanem teljesen kipusztítja a patkányokat és egereket. Kezelése végtelen egyszerű, embernek és háziállatoknak nem árt. Olcsó, mert egy 115 lejes üveg elegendő egy polgári házhoz. Romániai vezérképvislete, a Chemorom Institut Chimic, Satu-Mare, mindenkinek készséggel küld ismeret és bizonyítványokat, melyek a tökéletes hatékony-ságot igazolják. Azon helyekre pedig, hol a gyógyszerárakban vagy droguériákban netán még nem volna kapható, 115 lej ellenében bérmentve küldi a Ratopaxot, mely szabadalmazva van, ugyszintén kipróbálva és ajánlva minden illetékes bel- és külföldi tudományos intézmény által.

TELEFON 20. ERZSEBET SLAGERMOZGO TELEFON 20.
Ma, d. u. 5, 7 és 9 órákor

Tolsztoj örökbecsű regénye. — Greta Garbó és John Gilbert-tel

„KARENIN ANNA“

Jön! A filmvilág új Patahon-ja: Monty Banks legjobb filmjében Jön!

Vasboxer a kéjgyilkos diák lakásán.

A bíróság helyszíni szemlét tartott Husmann nevelőatyjának házában. Izgalmas szembesítések a mai főtárgyaláson.

(Essen, október 23.) A törvényszék ma helyszíni szemlét tartott Gladbeckben. a vádlott Husmann Károly nevelőatyjának házában és a kertben azon a helyen, ahol megtalálták a vádlott fiúnak kését. Azt a kérdést kellett ugyanis tisztázni, vajjon lehetséges-e, hogy — noha a rendőrség állítólag az egész kertet felásatta — csak a gyilkosság után négy hónappal találták meg a kését? Husmann Károly azt állítja, hogy jóval a gyilkosság felfedezése előtt vesztette el a kését.

Amikor a bíróság tagjai a vádlottal, a tanúkkal és a sajtó képviselőjével kiértek Gladbeckbe, az egész város talpon volt. Husmann Károly nevelőatyjának háza a város szélén fekszik. Csinos, modern egyemeletes villa. A kert nagyon ápolt, külön van választva a veteményes a virágos kertetől, az egészet meglehetősen széles árok és drótsövénykerítés választja el a termőföldről.

Kovalszki kertész, a rokkant irontharcos, megmutatta a bíróságnak, hogy hol ásta ki a kerítés mellől a kését. A jelenvolt rendőrtisztviselők nagyon elámulnak, mert állításuk szerint ők ugyanazon a helyen is felásatták a földet. A védelem és az ügyész között emiatt éles szóváltás támadt a kertben, de azt a kérdést még sem lehetett eldönteni, hogy a gyilkosság előtt került-e a kés a földre, vagy azután? A hadirokkant kertész vallomása komolynak látszik.

A kertetől a bíróság a vádlottal és a tanúkkal együtt felment Husmann Károly nevelőatyjának lakásába. Azt kellett megállapítani, hogy hallatszik-e a telefoncsengés a földszintről a vádlott szobájába, mert a diák állítja, hogy telefonon értesítették a gyilkosság

felfedezéséről, amikor ő már szobájában az ágyban feküdt. A többszörös telefonpróba bebizonyította, hogy a csengés a manzardszobában jól hallható még nappal is, annál inkább éjjel, amikor csend van.

A vádlott szobájában is helyszíni szemlét tartott a bíróság. A szoba meglehetősen kicsiny, szépen gondozott diáklakás, amelynek falán ott függnek a diákjelvények: fekete-piros-arany bajtársi szalag és sapka, mellette a vasöklözőgyűrű és rövid gummitörzsi szíj. A szekrényen és a könyvespolc fölött a bajtársak arcképei diákviseletben, a tükörasztalon Hindenburg kis szobra. A könyvespolcon a klasszikusok és általában választékos irodalmi művek, de olyan apróságok is bőven, amelyek egy nem nagyon magasfoku képzettségű diák infantilis hajlamait árulják el.

A helyszíni szemle után a törvényszék ülést tartott, amelyen újabb, izgalmas kihallgatások történtek. Dr. Luther gladbecki orvos kijelentette, hogy a per egyik tanuja, Böhmer asszony azt mondotta neki, hogy a gyilkosságot követő napon látta Husmannát azt a kését, amelyről a vádlott diák kijelentette, hogy elvesztette. Luther dr.-t szembesítették Böhmer asszonnyal, aki tagadta, hogy ilyen kijelentéseket tett volna. Luther dr. továbbra is fenntartja állítását.

Az elmők ezután zárt tárgyalást rendelt el, amelynek folyamán dr. Todt orvosszakértő Husmann érzéki hajlamairól mondott szakvéleményt. A zárt tárgyalás után az elmők bejelentette, hogy az a vélemény alakult ki, hogy a gyilkosságot a lefoglalt késsel követték el és hogy Dauba Hellmuthot állva gyilkolták meg. Utána ismét a vádlottat hallgatták ki, a

Csataképek a budapesti diákfrontról.

Pesti elmésségek az Est-palota bevert kirakata előtt. „Pedig nem is vagyok zsidó”.

A nagy ütközet már véget ért, az Est-palota bezuzott kirakatait kerkékpáros rendőrök őrzik, a tányersapkások valahol a Rákóczi-úton szaladnak és az üvegcserepek szilánkjait egy morózus kiadóhivatali szolgáló szedte össze. A gyalogjárót itt elzárták a forgalomtól, az uttestet rendőrök szállták meg és a sétálókat leszorítják a kocsitra. A tulsó soron hatalmas tömeg lesi a fejleményeket. Nem akarnak belenyugodni abba, hogy már vége a komédiának.

— Visszajönnék! — tippelnek a vérmesebbek — fogadjunk, hogy visszajönnék!

A sok rendőr persze feltűnik mindenkinek. A messziről jöttek, akik még nem tudnak semmiről, kíváncsian faggatják az ácsorgókat:

— Mi történt?

De alig áll össze három ember megtárgyalni az eseményeket, közibük nyargal a lovasrendőr és fenyegetően rájuk rival:

— Oszolni!

Hét óra. Egyre-másra szállingóznak a tányersapkás diákok és ártatlan képpel vegyülnek a tömeg közé.

— Mi van itt kérem? — érdeklődik egy kis naiv kirakatbeverő és elmesélteti magának a saját bravurjait.

— Hallatlan! — mondja — rémes! És miért történt az egész?

Ebben a tekintetben megoszlanak a vélemények.

— Mert vissza akarták állítani a Galliét kört — mondja valaki.

— Dehogyan — tromfolja le a másik — a baloldali lapok uszítottak a diákok ellen!

Egy kedélyes ur megjegyzi:

— Rosszak a lapok, unalmasak, azért!

A tömeg nevet.

— Minek ez a sok rendőr? — jegyzi meg egy diák — előbb gitteljék be az új ablakokat, aztán vigyázzanak rá.

— Ugyis be volt biztosítva — mondják a rosszmájúak — csak mártírokat csinálnak ezekből a zsidókból!

De tovább nem folytathatja az eszmecserét, két rendőr megragadja s lezavarják a kocsitra.

A zsidó menzában, amikor híre terjedt, hogy jönnek az ébredők, huszonöt zsidó diák tartózkodott, akik a kezük ügyébe eső késekkel, villákkal és más evőeszközökkel felfegyverkezve készültek a kollégák vizitjére. A látogatás azonban elmaradt, mert a rendőrség ezalatt szétkergette a tüntetőket.

A legviharosabb jelenetek a Dob-uccában, a Dohány-uccai zsinagóga előtt és a körúton játszódtak le. Az ucca közönsége nagy antipátiával fogadta a verekedő diákokat, sok helyütt beleavatkoztak a harcba és segítségére siettek a szorongatott zsidó diákoknak. A békés járókelőket is inzultálták. Az Oktogonon rárontottak egy gyanútlanul haladó fiatalemberre. A megtámadott férfi nem hagyta magát, hanem alaposan ellátta a bajukat a tányersapkásoknak. A diákok, amikor látták, hogy a fiatalember meglepően erős, lefújták a verekedést és így szóltak:

— Hagyjuk, nem zsidó.

— De zsidó vagyok — mondta kihívóan a férfi — nem tagadom le.

A diákok azonban ekkor már messze jártak.

A megtámadott erre rendbe hozta dult öltözetét, helyére csavarta a nyakkendőjét és mosolyogva mondta a körülötte állóknak:

— Pedig nem is vagyok zsidó...

t. i.

BELVÁROSI MOZGÓK MŰSORA:

APOLLO

Ma, szerdán 5, 7 és 9 órákor

URANIA

HANS JUNKERMANN, MARRY KID,
PAUL RICHTER, VIVIAN GIBSON
pikáns vigjátéka.

Öfensége szeretője.

(Egy főherceg kalandjai).

UTOLJARA
ASSISI SZENT FERENC
monumentális
filmremek.

Jön!

Egészen újszerű szellemes és mulatságos!!
PATT és PATACHON a Bombagyárban.

Jön!

Veres hajsza két bandita után egy egész városan át.

Fantasztikus kalandorfilm játszódott le Kölnben, ahol tegnap 400 rendőr és óriási tömeg üldözte a villamoson menekülő Heidger bandita-testvérpárt. Az egyik haramia meghalt, a másik megmenekült.

Kölnből táviratozzák: Köln városát hallatlan izgalomban tartja az a fantasztikus kalandorfilmeket is felülmúló, betörők utáni hajsza, amely valóságos iaretérre változtatta át tegnap délután a város uccáit és amelynek több súlyos sebesült áldozata, sőt halottja is van.

A német büntetői krónikának két legismertebb alakja a két Heidger-fivér, akik nemrégiben kerültek ki a fegyházból, ahol a régebbi tetteikért rájuk szabott büntetést töltötték ki. A napokban a Heidger testvérek egy bérházba törtek be, azonban tettenérték őket. A detektívek és a járókelők körülvették a két haramiát,

azok azonban három rendőrt és több polgárt lelőttek és elmenekültek.

A rendőrség azóta állandóan kereste őket, de nem akadt nyomukra.

Ma délelőtt az uccán egy munkás feliserte a Heidger testvérpárt és több embert figyelmeztetett erre. Heidgerék azonnal észrevették a veszedelemet és menekülni igyekeztek. A Richlerstrassen megállták, hogy az egyik vendéglő előtt egy üres autó áll. Beugrottak hát revolvért szegezve a vendéglőbe és elkiáltották magukat:

— Kezket fel! A sofőr jelentkezék!

A felszólításra azonban senkisémet jelentkezett, mire menekülniök kellett. Számos rendőr és hatalmas tömeg vette üldözőbe őket.

A vakmerő banditák futás közben felka-

paszkodtak egy villamoskocsira. Egyikük: revolverrel arra kényszerítette a vezetőt, hogy ugorjon le, a másik pedig az utazóközönséget tessékelt le a kocsiról.

A kiűrt kocsit aztán teljes sebességre kapcsolták és vágattak ki az állatkert felé. Az egyik Heidger vezettet.

a másik pedig a kocsi hátsó perronján áll és állandóan lövöldözött.

Az üldözők közül számosan megsebesültek. Egyszerre azonban kénytelenek voltak lefékezni a kocsit, mert egy másik villamos keresztben haladt el előttük. Ekkor leugrottak a villamosról és egy autót akartak megállítani, de az elrohogott. Ekkor berohantak egy étterembe, mögöttük az óriási üldöző tömeg és a kerkékpáros rendőrök hada. Kértek a mezőre, ahol a rendőrök szabályos rajvonalba fejlődtek és olyan tüzelés kezdődött, hogy a lövések úgy kattogtak, mintha gépfegyverek működtek volna. Az ifjabb Heidger több golyótól eltalálva, térdre esett, de még félholtan is kilötte összes töltényeit és négy rendőrt, valamint négy polgárt súlyosan megsebesített.

Az idősebb Heidger a nyaralótelepre menekült. Öccsét csakhamar felrakták a sebesült szállító autóra, azonban

a bandita szállítás közben kiszenvedett.

A villákat négyszáz rendőr vette körül, egy rendőrnagy vezetése mellett, háromszoros

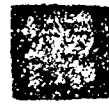
Ha még nem, rövidesen tudni fogja

KI VOLT
MATA HARRY

a világháború legrejtélyesebb

k.....e

lánchban, éjjel 11 órákor. Rendőrök, gépfegyveres autók, reflektorok és sebesült szállító autók egészítették ki a rendőrség felkészültségét

és egész hajnalig keresték az idősebbik Heidgert, azonban hiába. Reggelre kénytelenek voltak megállapítani, hogy a rabló eltűnt.

A hajsza alatt igen sok polgár és 7 rendőr sebesült meg, akik közül egy meg is halt.

Mérgezett husdarabok Arad uccáin.

A főorvosi hivatal kutyairtó módszere veszélyezteti az emberek és állatok életét. — Feljelentések az aradi rendőrprefektúrán.

(Arad, október 23.) Arad legkellemesebb specialitása, a mérgezett-kolbász rendelkező ismét érvényben van. Esténként eldobják a város uccáin a mérgezett kolbász, vagy husdarabokat azzal a céllal, hogy a kóbor kutyákat pusztítsák el velük. Ez az intézkedés a legnagyobb méltatlankodást váltotta ki azoknak körében, akik korán reggel már a piacereken kénytelenek tartózkodni, mert az eldobott husdarabok dögléses bűzt terjesztenek és könnyen megeshetnek, hogy aprószagok, vagy más állatok esznek a mérgezett husból.

A mai napon több feljelentés érkezett az aradi rendőrprefektúrára, amelyben a prefektus azirányu intézkedését kérik, hogy ezt az egyedülálló barbár rendelkezést vonják vissza. Egyik feljelentés elmondja, hogy a piacereken még akkor is kint vannak a mérgezett husdarabok, amikor már a legnagyobb a forgalom. Ez pedig nemcsak az állatok, hanem az emberek életét is veszélyezteti.

mert egy és másfél kilós husdarabok találhatók a földön és könnyen megtörténhetik, hogy egy-egy szegény ember abban a hiszemben, hogy véletlenül elejtett husdarabot talált, felveszi és elfogyasztás céljából hazaviszi. Szerencsére eddig még nem okozott katasztrófát a mérgezett hus, de eredeti célját sem érte el, mert még egyetlen kóbor kutyát sem sikerült vele elpusztítani. Sok más városban ilyen eszközökkel nem harcolnak a kóbor ebek ellen, csak az aradi főorvosi hivatalnak a kutyák elleni idioszinkráziája termelhette ki a kutyairtásnak ezt a veszélyes és embertelen módját.

A feljelentők hivatkoznak még arra, hogy Aradon kegyetlen vandalizmussal, dróthurok segítségével fogják össze a kutyákat, holott más városokban hálót használnak erre a célra. Ez nemcsak humánusabb, de türethetőbb látványt is nyújt a szemlélőnek. A feljelentők kérik a prefektust, hogy minden erejével hasson oda, hogy ezek a panaszok minél előbb meghallgatásra találjanak.

— Amerikában kivégeznek egy tizen-nyolcéves gyilkost. Amerikában most kivégeznek egy tizennyolcéves fiút. William Hickman a neve és a bűnügye nagy feltűnést keltett egy évvel ezelőtt. A fiú elrabolta egy los-angelesi bankár tizenkétéves leányát, váltságdíjat követelt érte és végül is csupán a gyermek szörnyen megcsontított holttestét küldte vissza az apának. Az esküdszék halálra ítélte a gyilkos fiút és a kaliforniai kormányzó nem adott neki kegyelmet. Kaliforniában nincs vilámmosság: a fiút fel fogják akasztani. Hickman a fogságban áttért a katolikus vallásra és kijelentette, hogy nyugodtan várja a halált.

H I R E K.

Szegény „jómegjelenésük”...

Ezt úgy írni le, ahogyan történt. Szárazon. Minden lra és minden kommentár nélkül.

A barátom, akinek árucikkét terjesztő vállalkozása van, a napokban apróhirdetést tett közzé, amely arról szól, hogy jó megjelenésű urak és hölgyek szorgalmas munkával napi 300 lejt kereshetnek. Véletlenül ép aznap délelőtt állítottam be irodájába, amikor a hirdetés megjelent. Csodálkozva láttam, hogy a máskor oly csendes kis helyiségben szinte tolong a sok ember. Fiatalemberek, korosabb férfiak, leányok, asszonyok.

— Mi történik itt? — kérdeztem meglepődve a nagy forgalmon.

Barátom, nagy elfoglaltságát lefelelni sem tudott, hanem ehelyett gépiesen elém tolt egy újságoldalt, amelyen ott diszelgett a megpirososított apróhirdetés. Szétnéztem az asztal előtt szorongók között. Lehetek valami tizenheten. Mind állásnélküli, „jó megjelenésű” aradi férfi és nő. Izgatottan méregetik egymást végig. Hogy melyiknek jobb a ruhája? Hogy konkurrens áll-e mellettük, aki elkapja még ennek az egész homályos valaminek, ennek a kis messziben költő „pozíciónak” reményét, vagy pedig leendő kolléga? Hogy lesz-e valami egyáltalán?...

— És mikor lehet kérem, elfoglalni az állást? — kérdi egy elegánsan öltözött ex-bankfiúnak látszó fiatalember, párnás ajtók közt szerzett előkelő mosollyal.

— Tessék majd két nap múlva érdeklődni. Akkor azt is megmondom, hogy miről van szó. Most csak címeteket írom föl.

Megértő, hálás mosolyok a hajszolt arcon. Hát hogyne. Hisz így még lehet két napig álmódosni titkosan egy fűtetlen szobában, a napi 300 lejről.

Az ajtó nyílt, az ajtó csukódott. Jelentkeztek mentek, jelentkezők jöttek... Egy nyurga, háromszor kifordított ruhájú fiú. Úgyetlenül próbálta eltakarni kvalifikáció hiányát: a meg-megszakadt inget. Szomorúan mosolyodott el a barátom. Felírta szegényt a „jó megjelenésük” közé. És jött egy öreg, könyörgő hangú néni. Hogy ő is. Meg egy, asztragán télikabátos, selyemzsebkeudós fiatalúr. Kifogástalan gesztussal mondta:

— Köszönöm. Szóval: holnapután.

És fölényesen ment ki az ajtón. De jött egy fess hölgy is. Egy tényleg jó megjelenésű. Zavartan topogott ide-oda, miután felírták a címét.

— Kérem szépen — akadozott. — szeretném tudni, hogy milyen ez az állás?

— Mi az, hogy milyen?

— Na, mert tetszik tudni, 300 lejt naponta: az sok pénz. Nagyon sok pénz. És én nem szeretném, ha valami görbe dolog lenne.

Valami magyarázó gesztust is lendített gyanakodása mellé.

— Mert tetszik tudni, — folytatta — az ilyen egyedülálló nőnek nagyon kell vigyázni magára. Inkább tessék megmondani, mert ha nem egyenes a dolog, akkor nem vállalkozom rá.

A barátom megnyugtatta öngyűségét. Valami árucikkkel kell majd házalnia.

— Ja ugy!... Hát akkor... akkor jó.

Nagyon le volt hangolva. Egészen családostan tette be maga mögött az ajtót. Azt hiszem, tulegyenesnek találta a kínálkozó új foglalkozást.

Mikor délelőtt bezártuk a boltot, vagy három teleirt iv feküdt a barátom íróasztalán. 96 álláskereső egy délelőtt. 96 jómegjelenésű, aki szeretne 300 lejt keresni naponta, vagy esetleg kevesebbet is. Egy kis pénzt, valami kis állást, valamit... valamit... istenem... hisz október vége van már.

Fóthy Ernő.

— Merényletet kíséreltek meg az erdélyi villámvasutat ellen. Bucurestiből jelentik: A Pitesti—Craiova közti vasútvonalon nagy területen ismeretlen tettesek felszedték a sineket. Valószínűnek tartják, hogy a Bucuresti—Craiova közötti villámvasutat ellen akartak merényletet elkövetni. A nyomozást bevezették.

— Nem árverezik el a 30 éves sirhelyeket. A napokban az a hír terjedt el Aradon, hogy a harminc éves sarkerteket a tulajdonosoknak meg kell váltani, különben a város elárverezeti azokat. Az ügyben Steigerwald Alajos interimár bizottsági tag intézett kérdést a város vezetőségéhez, ahonnan azt a felvilágosítást kapta, hogy a hír teljesen alaptalan, mert a város csak harminc esztendővel a temető megszüntetése után árverez el egyes sarkerteket és azt is csak akkor teszi, ha az igazolt tulajdonosuk nem jelentkezik. Azok, akik az állírt terjesztik, valószínűleg azt akarják, hogy a sarkertek tulajdonosai olcsó áron eladják nekik tulajdonukat és így hasznát akarnak húzni a hiszékeny emberek rovására.

— Hiábavaló kérdések. Mért nem huzzák föl sohasem a szállodák ingaóráit?

Miért állt mindig a pincér közben és ama fiatal nő közé, akit szemügyre akarunk venni a kávéházban?

Miért fujja le a szél mindig a mozdony füstjét arra a szép tájra, melyet a vonatból meg akarunk nézni?

Miért rövidül az emberi élet, amikor hosszabbodik?

Miért mindig hétfőn szóttyan kedvünk meg nézni a muzeumokat?

Miért beszélnek a fiatal nők, akik fiasan öltözködnék, a vendéglőkben úgy, mintha mindenkihez beszélnének?

Miért viselkednek úgy, mintha mindenből először mennének?

Miért nincs azoknak az asszonyoknak, akik férjük egész vagyonát öltözkükre költik, soha egy fölvenni való „rongyuk”?

Miért csak az unalmas frátereket veszik komolyan?

Miért nem ütik meg magukat a tökrészek akkor, mikor elesnek?

Miért jönnek a bajok mindig hármassal, a jók, a szerencse pedig egyesével sem?

Miért nincs egy színész, vagy egy színésznő, aki elismerje, hogy pályatársa nem egészen tehetségtelen?

Miért üt az óra mindig felet, amikor éjszaka felébredvén, meg akarjuk tudni, hány óra van?

— Bált rendez a szezonban az aradi izraelita Nőegylet. Az aradi izraelita jótékony Nőegylet választmánya ma délelőtt ülést tartott, amelyen özvegy Antal Zsigmondné elnöknő vázolta az egyelet téli jótékonyági programját. Felemlítette, hogy a program költségeihez szükséges összeget legújabbán egy bál rendezése révén tudnák biztosítani. Egyben bejelentette, hogy tisztségéről nagy családi elfoglaltsága miatt kénytelen lemondani. A választmány viharos ellentmondásokkal fogadta a bejelentést és dr. Szalai Vilmos titkár indítványára egyhangú felkesedéssel kimondotta, hogy az elnöknő lemondását nem veszi tudomásul, hanem arra kéri, hogy maradjon meg továbbra is az egyelet élén, amit eddig oly fáradhatatlan agilitással vezetett. Antal Zsigmondné meghatóttan köszönte meg a lelkes szeretetmegnyilvánulást és kijelentette, hogy megkísérli egy ideig még vezetni az egyelet ügyeit. A választmány ezután ugyan csak dr. Szalai javaslatára elhatározta, hogy a bál, vagy esetleg estély megrendezése céljából egy előkészítő bizottságot küld ki. Ennek tagjai a következők: báró Neuman Alfrédné, Kotzander Ignácné, Stauber Józsefné, Deutsch Andorné, Deutsch Arturné, Halpern Miksáné, Schwarz Hermanné és Baschné-Szabó Clarisse.

— Árvíz Grenobleban. Párisból jelentik: Az Yser elöntötte Grenoble városát. A város uccáin 30—40 centiméteres a víz.

— Tanárihiány a szegedi egyetemen. Szegedről jelentik: A legutóbbi időben több egyetemi tanár halálozott el, ami tanárihiányt idézett elő a szegedi egyetemen. Megüresedtek a nemzetközi jog, magyar magánjog, polgári jog, statisztika, pénzügyi és kereskedelmi jog, orvosi, vegytani és ortopédiai tanszékek. A helyettesítések rendkívül megnehezítik a tanárok feladatát. A közeljövőben kiírják a pályázatokat a megüresedett katedrákra.

Megjelent a Moravetz Album!

Minden könyvkereskedésben kapható és vételekényszer nélkül megtekinthető!

— Elítélték Weissenburger vezérigazgató rágalmozóját. Nagy feltűnést keltett annak idején az a feljelentés, amely — mint azt megírtuk — Inciulescu József lippai fakereskedő tett Fost Péter lippai bankigazgató ellen. Inciulescu, mint ismeretes, feljelentésében meg rágalmozta Weissenburger Nándort, az Aradi Polgári Takarékpénztár vezérigazgatóját. Már a vizsgálat során kiderült, hogy Inciulescu feljelentésében teljesen alaptalanul rágalmozta meg a vezérigazgatót, akinek semmi köze sem volt Inciulescu és Fost üzletéhez, sőt az is nyilvánvalóvá vált, hogy Inciulescunak a feljelentéssel zsaroló szándékai voltak. Weissenburger különben, mint ismeretes, feljelentette hatóság előtti rágalmozás címén Inciulescut. Ezt az ügyet tegnap tárgyalta a lippai járásbíró, amely a fakereskedőt rágalmozásért 4400 lej, 88 napi elzárásra átváltoztatható pénzbüntetésre ítélte. Weissenburger vezérigazgató jogi képviselője súlyosbításért fellebbezést jelentett be.

— Szabadlára helyezték a magyar fascista-párt vezetőit. Budapestről jelentik: Jelentették, hogy a rendőrség az államrend felforgatására irányuló kísérletért letartóztatta Scheyer Józsefet, a magyar fascista-párt vezetőjét és titkárát. Bán Lajost a vizsgálóbíró ma szabadlára helyezte a letartóztatottakat, miután Scheyer kihallgatása alkalmával kijelentette, hogy csak tévedésből maradt az esküszövegben az inkriminált rész, amely szerint a párt megalapítja a fascista-államot, még az állam fegyveres hatalmával szemben is.

— A Mairovitz-cég szállítja a város szükségletét. Ma délelőtt tárgyalta az interimár bizottság a gépüzemek háromszáz vagon faja beszerzésére kiírt árlejtés ügyét. Két ajánlat érkezett be, a Pátria cégé, amely 7650 lejért ajánlotta a fa vagonját, míg a Mairovitz M. cég 770 lejért drágábban. Miután azonban a Mairovitz-cég ajánlata jobban megfelel az árlejtési feltételeknek, az interimár bizottság ezen ajánlatot fogadta el.

— Elejtették a bigámia vádját, mert az első feleség időközben meghalt. Szokatlanul érdekes bigámia ügye foglalkoztatta ma az aradi törvényszék Moldovan—Ciugudean büntetőtanácsát. Filimon Mititi volt orosz hadifogoly fogása idején házasságra lépett egy krasznoszarszki orosz asszonnyal, akit haza is hozott magával. Itthon mintegy két évig még együtt élt a házaspár, 1923-ban azonban a férfi elhagyta az orosz asszonyt és egy Chiva Dáru nevű leánnyal lépett törvényes házasságra. Az első feleség erre bigámia címén bünvádi feljelentést tett Filimon ellen, aki ellen le is folytatták a vizsgálatot. Az ügy fő tárgyalására ma került a sor, az ügyész azonban arra való tekintettel, hogy az orosz asszony időközben Szebenben elhalt, Filimonnal szemben a bigámia vádját elejtette, mire a törvényszék az ügyben megszüntetnek mondotta ki az eljárást.

— Halálos merénylet egy artistánó ellen. Ploestiből jelentik: Megdöbbentő gyilkosság történt tegnap Ploestiben. Avram Avram ismert, jómódú ploesti-i fényképész két revolverlövessel halálosan megsebesítette Nora Carmi cirkuszi lovárnőt. Ploestiben három nappal ezelőtt vert sátrat a „Kis Barnum-cirkusz”, amelynek fő attrakciója Carmi kisasszony volt, aki szépségével és kitűnő produkcióival esténként valóságos lázba hozta a közönséget. Előadás közben szeretett bele az artistánóba Avram fényképész is, aki alig várta, hogy a műlovarnó visszatérjen öltözőjébe, ott márt várt reá és minden átmenet nélkül megkérte a kezét. Carmi kisasszony azonban nevetve kosarat adott a fényképésznek és kijelentette, hogy neki már van kiválasztottja. Másnap délelőtt Carmi egy kollegájával karonfogva Avram ateliere előtt sétált el, amikor Avram magából kikeve előrohant a műlovarnó és egymásután kétszer rálőtt a műlovarnóra, akit a lövések halálosan értek és nyomban szörnyethalt. Avram ezután önként jelentkezett a rendőrségen, ahol letartóztatásba helyezték. Valószínűnek tartják, hogy Avram tettét pillanatnyi elmezavarban követte el.

Aladdin- és Petrolux-lámpák,

valamint hozzávaló alkatrészek

Aradon kizárólag

8729

Hajek A. utódánál,

Strada Melianu 7. (Forray-utca), szereshető be.

Fantasztikus kombináció a magyar királykérdésben

Egy bécsi lap szerint a magyar revíziópárt Harmsworthot jelöli a trónra.

(Az Aradi Közlöny bécsi tudósítójának távirata.) A Neues Wiener Journal legutóbbi számában rendkívül fantasztikus hírt közöl. A lap szerint egy londoni tudósítás arról számol be, hogy a magyar revíziópárt, Rákosi Jenővel és Nagy

Emmel az élén, legközelebb Esmond Harmsworth angol képviselőt, Rothermere lord fiát, a magyar trónra jelöli. A fantasztikus hírt külföldön is általános kétkedéssel fogadták.

Harminc millió dolláros örökség mosolyog egy aradi családra.

Az aradi Vidor-Weinberger család értesítést kapott Newyorkból, hogy egy 36 évvel ezelőtt elhalt nagybácsitól hatalmas örökség maradt hátra. — Tíz főörökös van, akik közül Vidor Frigyes cipőkereskedő nemsokára kiutazik Amerikába. — Ungvárról származik a család és a pontos családfát az ungvári rabbi kutatja, aki ha bebizonyítja a család örökösödési jogát, 5000 dollárt kap a vagyonból.

(Arad, október 23.) Az „amerikai nagybácsi” legendás figurája a közelmúltban ismét ráköszöntött Aradra és harminc millió dollárral (!) körített névjegyét ezuttal a Vidor-Weinberger családhoz küldötte el.

Szeptember 19-én röpített fel a színes álmok, reménykedések rakétája Vidoréknaál: a város rettegett kézbesítőjét ezuttal nagyon szívélyesen látták Vidor-Weinbergerék, mert bizony a város most nem kisebb ügyről küldött értesítést, mint hogy: örökség a láthatáron... 30.000.000!... És még pedig dollárokból.

Vidor Frigyes cipőkereskedő minden bizomnyal kissé megdörzsölte szemét, megfogózkodott jóleső szédületében a pulban. Egy pillanattig sem siratta a Newyorkban elhunyt Weinberger Ignácot, aki amúgy is 36 éve nyugszik már a newyork-brooktowni temetőben, hanem átszaladt Weinberger Ferenc ékszerészhez és elújságozta a hallatlan szenzációt. Mindketten visszaemlékeztek az Ungvárról kivándorolt nagybácsira: Weinberger Ignácra, aki csaknem négy évtizede halt meg odakinn, de akkor nem igen törődtek az esetleges örökséggel, később pedig teljesen feledésbe ment: vajjon hagyott-e hátra valamit valóban a derék nagybácsi.

A nagybácsi azonban tényleg hagyott „valamit”. Az értesítés szerint dollárban harminc milliót. Az egész örökség ügyét egy amerikai leendő főörökös kutatta ki: Moskovitz Julia. Ő intézte a newyork-brooktowni előjárás

utján az aradi polgármesteri hivatalhoz az átiratot, amelyben a Vidor-Weinberger család iránt érdeklődik és pontos családfá kimutatást kér s egyben válaszbélyeg címén egy dollárt mellékel.

A családfa-kimutatás most készül. A család ungvári származása, tehát nyomban fölkerítették az ungvári rabbi a pontos anyakönyv fölfektetésére. A rabbi már kutat a zsidóhitközség archivájában és nemsokára nekiindulhat az oceánnak az ungvári Weinberger-család matrikulája, amely előreláthatólag 10 főörököst fog felmutatni. Közöttük Aradról Weinberger Ferenc ékszerész, Vidor Frigyes cipőkereskedő, Vidor Gyula, Vidor Sándor foglalkalmak helyet.

Leginkább Vidor Frigyes foglalkozik a családra mosolygó harminc millió dollárocskával. Nemsokára becsukja az üzletét és kihajózik a yenkik világába, ahol majd személyesen tapasztalja meg az örökség ügyét. Mert amilyen szépen hangzik — éppúgy meglehet, hogy egy kicsit fantasztikus, vagy egy kicsit nem is igaz. Mert az amerikai nagybácsi nagyon tréfás öregúr. Néha még halóporában is megenged magának örökösödési vicceket...

Egyelőre tény az, hogy Vidor kikészül Amerikába és az ungvári rabbinak ötezer dolláros csekket állít ki, ha ki tudja kutatni a pontos és örökségre jogos családfát. Aradnak pedig villamost ígért... Tehát tessék: drukolj Arad a családdal együtt! Ámde amilyen pechiünk van nekünk a villamossal... (—ó).

nekültek, a vérében fekvő Schmidt Jánost pedig kórházba vitték, ahol az orvosok operációt hajtottak rajta végre, de állapota igen súlyos, mert a hashártyát is erősen megsértette a késelő.

— Elhamvadt a sinai híres mozaik-gyár. Bucurestiből jelentik: Az elmúlt éjszaka rövidzárlat következtében tűz ütött ki a sinai Sagu-féle Európaszerte ismert, híres mozaik-gyárban. A lángok rövidesen az egész gyártelepet ellepték és mire a tűzoltók megérkeztek, a katasztrófa már olyan arányokat öltött, hogy mentésre még csak gondolni sem lehetett. A kár meghaladja a nyolc millió lejt. Mint ismeretes, ez a gyár több európai udvar szállítója volt s csak nemrégiben hatvanezer font értékű mozaikot szállított az angol királyi udvarnak.

— Hatóság elleni erőszak vádja alól felmentettek egy aradi ügyvédet. Nagy feltűnést keltett annakidején az a kinos affér, amely Miclosi Emil dr. aradi ügyvéd és Popescu T. János volt aradi szigurancafőnök között játszódott le. Miclosi dr. 1923 márciusában az emlékezetes Braun Miksa-féle ezüstcsempészés ügyében védői minőségben a szigurancahivatalban járt, ahol összeshallgkozott Popescu főnökkel. A heves szóváltás közben különféle sértések hangzottak el Miclosi dr. részéről, amiért Popescu hatóság elleni erőszak címén feljelentést tett az ügyvéd ellen. Az ügyben mára tüzött ki főtárgyalást az aradi törvényszék Moldovan—Ciugudean tanácsa, amely a közben volt amnesztia-rendeletre való hivatkozással Miclosi Emil dr.-t a vád és következményei alól felmentette.

— A Zsizsmann Rezső orgonaművész közreműködésével f. hó 27. és 28-án este 9 órai kezdettel a helybeli református templomban a reformáció emlékére megtartandó egyházi ünnepélyre csak az ünnepély műsorának birtokában lehet a templomba belépni és mivel kevés ülőhely áll rendelkezésre tanácsos a mű-

A világirodalom halhatatlan romantikusa

HUGO VICTOR

A regényíró örökbecsű alkotása

A NEVETO EMBER

a színjátszás egyik legnagyobbja

CONRAD WEIDT

világmetropolisokat megelőzve

Jön!

AZ APOLLOBA.

sor a református vagy luteránus lelkész hivatalban idejében megszerezni.

— Földcsuszamlás Görögországban. Athénből jelentik: A korinthusi kerületben földcsuszamlás következtében két falu rombadőlt.

— Az aradi izraelita hitközség ifjusági kulturkőre értesíti tagjait, hogy holnap, azaz szerdán este 9 órakor a zsidó elemi iskola disztermében, dr. Singer Jenő ur legújabb palesztinai tapasztalatairól tart előadást, melyen a tagok hozzátartozói is részt vehetnek.

— Letartóztattak egy verekedő szabómestert. Ma este 8 óra tájban véres verekedés színhelye volt a Str. Urechelor 63. szám alatti ház udvara, ahol Boca János szabómester lakik. Az eset előzményei a következők: Boca János szabómester és szomszédja Junghaus György ugyancsak szabómester gyermekei egy farkaskutyával játszottak az uccán és játék közben megrongálták Junghaus házán a villanyvezetékét. Ebből aztán szóváltás keletkezett a két szabómester között, akik különben sem éltek jóviszonyban egymással. A veszekedés hevében Junghaus bement Boca után annak udvarára és egy vasaló alkatrészszel úgy fejbe vágta Bocát, hogy az súlyos sérülést szenvedett. Junghaust a rendőrség őrizetbe vette.

— Új művek a Kölcsey-könyvtárban. A Kölcsey-Egyesület elnöksége a kulturpalotában kezelt könyvtárt 76 magyar kötettel gvarapította a napokban, hogy az egyesület tagjai a magyar és a világirodalom új, értékes műveit tagsági díjuk fejében olvashassák. A 76 kötet nagyobb része eredeti és fordított szépirodalmi mű, de van közöttük filozófiai és történelmi munka is. A magyarországi „Nyugat” és az „Erdélyi Helikon” újabb számain is megkapják a Kölcsey-Egyesület tagjai a kulturpalota olvasótermében.

— Hogyan folyt le a Bristol-kávéházbeli botrány? Megírtuk, hogy Toplicianu György tisztviselő botrányt okozott az aradi Bristol-kávéházban. Az eljárás során megállapítást nyert, hogy a tisztviselő nem volt ittas állapotban, hanem békésen biliárdozott a kávéházban, ahol az egyik székéből kiálló szeg végigtépte nadrágját. Emiatt felelősségre vont a kávéház tulajdonosát és tiltakozott az ellen, hogy a tulajdonos gondatlanságából neki legyen kára.

Gyermekköcsök, gyermekszékék legokosabban Hagedüsnél.

— Katonakötelesek jelentkezése. Az aradi államrendőrségnek működő katonai ügyosztály közli, hogy november másodikán kezd meg működését az aradi városháza kistermében a katonai összpontosító bizottság. A bizottság előtt az 1908—9. és 10-ben született katonakötelesek a következő sorrendben kötelesek jelentkezni: November 2-án az A, B, C és D betűvel kezdődő nevek. 3-án az E, F, G, H, I és J. 5-én a K, L és M. 6-án N, O, P, R és S. 7-én T, U, V, W, Z és Y betűvel kezdődő nevek. Akik a katonaságtól bármilyen okból felmentést kaptak, hozzák magukkal erre vonatkozó okmányaikat.

— Dr. Duschnitz szemorvos külföldi tanulmányutjáról hazaérkezett; rendeléseit megkezdte

— Elveszett egy platinagyűrű másfél karátos briliáns kövel. Megtaláló jutalom ellenében adja át a rendőrség bünygyi osztálynak.

— Aradiak győzelme a temesvári motorversenyen. Temesváron a szövetség vasárnap megrendezett kerékpár- és motorversenyén a 2000 m. haladók versenyében Bagi (AMTE) második lett, a motorversenyben pedig a 350 ccm 55 km-es versenyben pedig az aradi Hartner Gusztáv A. J. 5. gépén pedig harmadik helyre jutott.

— Szabadlábba helyezték az alaptalanul megvádolt aradi cipészt. Jelentettük, hogy az aradi rendőrség őrizetbe helyezett egy idősebb cipészt, kit azzal vádoltak, hogy erkölcstelen merényletet követett el egy tizenkét esztendőes leányka ellen. A nyomozás ma kiderítette, hogy a cipészt alaptalanul vádolták meg és ma szabadlábba helyezték.

— Véres nagyvásári verekedés Nagyszentmiklóson. Sannicolaul—Mareról jelentik: Tegnap kezdődött meg Nagyszentmiklóson a három napig tartó nagyvásár, mely egybeesik az ottani svábság nagy ünnepségével: a kirvájjal. A gazdák általában nem panaszkodhattak az idei-termést illetően, s ezért a vásári hangulat ennek megfelelően emelkedett is volt. Ennek az „emelkedett hangulat”-nak azonban Schmidt János szentmiklósi köműves esett áldozatul, aki jelenleg az ottani kórház kórtermében fekszik élet és halál között. Az eset előzményei a következők: Schmidt Péter, Schmidt János fia hazafelé igyekezett kerékpárján, amikor három, állítólag szerb sulanc, akik alaposan felöntöttek a garatra és így részükre az országot keskenynek bizonyult. Beleköttek a nyugodtan tova igyekvő Schmidt Péterbe. Rövid dulakodás után leráncigálták gépéről és ütlegelni kezdték. Egy épen arra haladó szekér gazdája a szorongatott fiatalember segítségére sietve löccsel úgy helybenhagyta az egyik támadót, hogy annak karja törött el. A nagy lármára Schmidt Péternek a közelben lakó atyja is előkerült, a ki fia kiszabadítására közbelépett, de a támadók egyike bicskájával úgy hasba szurta, hogy rögtön összeesett. Erre a támadók elme-

SZENTGYÖRGYI

DIVATÁRUHAZ

November 1-en

Bulv. Reg. Maria

2-4-6. sz.

Neuman-palotába
(volt Fischer üvegüzlet)

helyeztetik át.

Üzlethelyi-
ség kiadó.Berendezés
eladó.

Győződjék meg saját érdekében
— vételkényszer nélkül — olesó
átköltözködést áralmról.

Elkészült az új rádió-törvény.

Könnyítések a hadizónában való készülék-fel-
szereléseknél.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Hosszas vajdás és számos panasz után, ugylátszik, felsőbb helyen is rájöttek arra, hogy nincs semmi értelme annak, hogy az ország lakosságát elzárják a modern technika egyik legnagyobb vívmányának, a rádiónak élvezetétől. Ugy hiszik, hogy illetékes helyen rájöttek az eddig követett felfogás helytelenségére és az ezen a téren eddig elkövetett hibákat helyre fogja hozni az új rádió-törvény.

Eznek tervezetével, mint jelentik, a kormány már el is készült. Hír szerint az új törvény lényeges könnyítéseket tartalmaz s így megkönnyíti a felvevő apparátusoknak a hadizónában történő felszerelését is.

Még egy aradi bankigazgató
kapott autobuszkoncessziót.

Az ideiglenes engedélyek érvénye csak addig tart,
amíg a város saját kezelésébe veszi a vonalat.

(Arad, október 23.) Ma érdekes vita folyt az interimár-bizottság ülésén a város által kiadott autobuszkoncessziók ügyében. Jac Jenő gépipari titkár előterjesztette a bizottságnak Sava Sevicu az aradi Banca Industriilor si Comerciilor igazgatója kérvényét, amelyben ideiglenes koncessziót kért a vásártértől a Piața Avram Iancu (Szabadság-térig), a következő utvonalon: Str. Numa Pompiliu (Kassza-ucca), Str. Marasesti (Kossuth-ucca), Str. Consistorului (Batthyányi-ucca), Piața Catedraliei (Tököli-tér), Str. Romanului (Zrinyi-ucca) keresztül, majd a Str. Matei Corvin (Hunyadi-uccán) le a Marospartig.

Ez ügyben Olariu István városi vezértitkár szólalt fel, aki kijelentette, hogy az interimár-bizottságnak — véleménye szerint — nem áll jogában koncessziókat kiadni, miután az a tanács hatáskörébe tartozik. Jac gépipari titkár kijelentette, hogy ezek nem koncessziók, csak ideiglenes engedélyek, amilyent Ádám György a Victoria volt vezérigazgatója is kapott és amely szerint az engedély addig szól, amíg a gépiparnak saját rezsibe nem veszik a nevezett utvonalakra az autobuszforgalmat, vagy végleges koncessziót nem adnak erre egy társaságnak. Amikor a város jónak gondolja, ezekre az utvonalakra beállít két-három autobuszt és a kiadott engedély máris hatályát veszítette.

Olariu vezértitkár leszögezte, hogy a tanács megalakulása után mindazoknak, akiknek az interimár-bizottság ilyen koncessziót adott ki, újabb kérvényt kell beadniuk a tanácshoz. A vita befejezte után a bizottság megadta Sava Sevicu bankigazgatónak ideiglenes módon, a kért koncessziót és megbízta Jac gépipari titkárt, hogy a kért utvonalat vizsgálja felül.

HA NEM PÉLDÁNYONKÉNT VESZI MEG
AZ „ARADI KÖZLÖNY“-t, hanem havonta
90 lejért előfizeti, csak 3 lej 60 baniba ke-
rül az példány.

Miss Amerika megszépült a koporsóban

Hermann Gyuláné bebalzsamozott holttestét egy bécsi szanatóriumban pre-
parálták. — Csak a fia kíséri el a koporsót Newyorkba, ahol atyja és férje
közé helyezik el örök nyugalomra.

(Arad, október 23.) Miss Amerika, Hermann Gyuláné, nehéz ércoporsóba zárva hajózik visszafelé Amerikába. Néhány hét előtt élettel, kedéllyel telve jött Európába, hogy színessé, változatossá tegye itt dollárjai segítségével a muló életet. Ugy tervezte, hogy október vége felé indul haza. Hermann Gyuláné, akaratos, makacs asszony volt, aki ha valamit elhatározott, azt végre is hajtotta. Valóban október végén indul Amerikába, de nem boldogan. Európában gyűjtött színes emlékeivel, hanem csöndesen megpihenve gond és gondolat nélkül — holtan.

E napokban vitték ki a súlyos ércoporsót a békéscsabai halottaskamrából, vagonba tették és a gyorsvonat elindult szomorú szállítmányával Bécs felé. Ugyanaznap este érkezett meg Hermann Gyuláné holtteste Bécsbe és egyenesen dr. Wagner-Jaures egyetemi tanár vezetése alatt álló klinikára szállították. A klinikán gyakorlott orvosi kezek vették gondozás alá a holttestet, amelynek arcán a meglagyott rémület látszott. Két napig tartott a balzsamozás és Miss Amerika olyan volt, mintha élne. Arcáról elsimultak a rémület vonalai és boldog, nyugodt, megelégedett mosolyt tükröztek vissza vonásai. Mintha szép álmok zsonganának agyában, úgy fekszik a halottas kamrában felállított ravatalon.

A ravatal mellett sir gyászbaöltözött huga Engel Jenőné, Fodor Lilly, akinek rövid néhány hét leforgása alatt ez a második gyá-

za. Nyolc éves fiacskája szintén tragikus körülmények között hunyt el. A ravatal meglátogatják Hermann Gyuláné bécsi ismerősei és rokonai. Mindenki könnyezve áll a virágokkal ékesített ravatal mellett és nézik Miss Amerika arcát.

— Mintha élne. Szébb, mint életében volt... Az ember szinte várja, hogy megszólaljon.

Ilyen és hasonló süttőgő szavak hallatszanak, de Miss Amerika hallgat és mosolyog.

Budapestig elkísérték a Koporsóba zárt holttestet az elhunyt édesanyja, Fodor Ignác né és testvérei: Vajda Margit, Fless Klára és Fodor Ella. Hermann Gyuláné végrendeletet írt, mielőtt elindult Európába. Ebben azt kívánja, hogy ne krematóriumban hamvasszák el holttestét, hanem a newyorki családi sírkertben temessék el, mert ott kíván nyugodni férje és édesapja hamvai között. Október végén indul el a hármass ércoporsóba zárt holttest Cherbourg felé. Innen a Maurethania nevű hajón szállítják tovább Newyorkba. Bécsből már csak fia kíséri el a további útján. Temetését november elejére tervezik és a Newyorkban lakó rokonok, a Hermann-Fodor- és Dominus-család tagjainak jelenlétében helyezik kívánsága szerint örök nyugalomra Hermann Katinkát, aki változatos, színes élete után örök megnyugvást talál a newyorki temetőben.

Agyonlítotték egy hírhedt nemzetközi szélhámost.

Az ál-Juszupov herceget és feleségét a határőrök lelőtték, amint
át akartak szökni a lengyel-német határon.

(Varsó, okt. 23.) A lengyel-német határon Kattowitz közelében néhány nappal ezelőtt egy jólöltözött férfi és asszony bőröndökkel át akart szökni lengyel területre. A határőrök felszólítására mind a ketten futásnak eredtek, mire az örök utánuk lőttek. A golyók találtak.

a férfi is és az asszony is holtan terült el.

A megölt férfi zsebeiben és a bőröndben talált mindenféle írásokból kiderült a szökevény pár személyazonossága s nagy meglepetést keltett.

A férfi az a nemzetközi kalandor, aki a kontinens legtöbb fővárosában

Juszupov orosz herceg néven üzte szélhámosságait

és az asszony, az állítólagos hercegné, a férfi felesége. Évekkel ezelőtt tűntek fel Berlinben. Az állítólagos „Juszupov herceg“ mindenüvé elvitte ragyogó szépségű feleségét, „Katja hercegnét“, ahol a német főváros előkelő társaságai mulatni szeretnek és ott történt, hogy

a kalandor Juszupov óriási összegre megszárított egy dúsgazdag amerikait. A hercegné léprecsalta sok imádója és bámolója közül ezt a vagyonos embert, találkat adott neki a saját lakásán és természetesen

ugy rendezte a dolgot, hogy a herceg tettenérhesse őket.

Az amerikai pedig fizetett, csak hogy a botránytól szabaduljon. Közvetlenül azután az ál-herceg és neje megjelent egy előkelő berlini ékszerésznél és azzal az ürüggyel, hogy pénzzavarban vannak s meg kell váltaniok egy gyönyörű diadémtól, amelyet a hercegasszony a cártól kapott, nagy összeget csaltak ki. Az ékszerész csak később jött rá, hogy a diadém kitűnő hamisítvány, de mire feljelentést tett, a „hercegi pár“ már megszökött Berlinből és a vizsgálat kiderítette, hogy

Juszupov herceg nem más, mint Csernovszki, a hírhedt nemzetközi szélhámós.

Ugyanilyen trükköket követett el a házaspár más európai fővárosokban is.

Megfiatalítás — műtét nélkül

Uj utakon keresik a probléma megoldását. —
Szérum az öregedés megszüntetésére.

(Páris, okt. 23.) Voronow, Steinach és más tudósok megkísérelték műtét után visszaadni az embernek fiatalságát, de a tudomány mindezekig nem ismerte el teljes mértékben módszerük helyességét. Most egy francia orvostanár, H. Busquet lépett a nyilvánosságra elé egy új fiatalítási módszerrel, amit egy előadás keretében ismertetett.

Busquet professzor elmondta, hogy hosszú évek óta folytat kísérleteket arra nézve, nem lehetne-e az emberi szervezet regenerálódását oltások útján is elérni, mert hiszen nem minden szervezet alkalmas arra, hogy műtétet hajtsanak végre rajta. Busquet a védooltások teóriájából indult ki és az a vélemény alakult ki benne, hogy kell egy szérumot találni, amely az öregedést megszünteti. Ezt a célt Busquet a vér-felújításával és az elhasznált szervek felújításával szándékozott elérni. Hogy az erre szükséges szérumot megkapja, kísérletképen beoltott egy fiatal bikát egy öreg bika vérével, majd néhány nap mul-

va fordítva végezte el a kísérletet. A hatás meglepő volt, mert az öreg bika visszanyerte étvágyát, szőre kifényesedett, egyszóval megfiatalodott. Hasonló sikeres kísérleteket végzett Busquet kakasokon is. Elmondta Busquet, hogy jelenleg öreg emberekben is kísérletezik s próbálkozásai szép eredménnyel jártak.

Kétségtelen, ha nagy eredményekre nem is lehet számítani a Busquet-féle módszer révén, hogy a francia orvos a megfiatalítás problémájának megoldása felé egy új utat vágott, amin esetleg idővel messzebbre lehet jutni, mint a veszélyes operációkkal.

— Felborult a Temesvár-Nagyszentmiklós között közlekedő autóbusz. Nagyszentmiklósról jelentik: Könnyen végzetessé válható baleset érte a Temesvár-Csanád közt állandó járatu személyszállító autóbuszt tegnap este. Az autó a Nagyszentmiklós bejárata előtti köhid utkaranyarulata előtt eddig ismeretlen okból közvetlen a hid közelében felborult. A véletlennek köszönhető csupán, hogy a bennülőknek, két asszony kivételével, az ijedtségen kívül nagyobb bajuk nem esett. A két nő viszont erősebb külső zúzódások árán menekült meg a veszedelemtől.

Friss „Heller“, „Gerbeaud“ (Kugler) csokoládé különlegesség érkezett a „Corso“

dukorka-üzletbe Arad, Neuman-palota.
Órási választék KOESTLIN
tenszteményekben. 5680

Egy magyar származású német mérnök kalandja Bucurestiben

A bőrgyár szakmunkást szerződött. Agyba-főbe verték a gyár irodájában és elvették tőle feljegyzéseit, melyek a bőrátítás speciális eljárására vonatkoznak. — Nagy botrány a főváros gyáriparában.

(Az Aradi Közlöny bucuresti-tudósítójának távirata.) Megbotránkoztató és külföldi füleknek bizonyára fantasztikusan hangzó támadásokban volt része a fővárosban nemrégiben egy magyar származású németországi vegyész mérnöknek. A rendkívül érdekes eset előzményei a következők:

A román bőrgyárosok, hogy a külföld versenyével némiképp lépést tarthassanak, kénytelenek drága áron megfelelő cserzőszakembereket gyárukba hozatni, akik a bőrök különféle előállítási módzataira tanítják meg a hazai bormunkásokat. Így került Lengyel Imre is Németországból Romániába, ahol először a nagyszentmiklósi Fullajtár-féle bőrgyárban végzett igen eredményes munkát, majd a bucuresti-i Natioana Fabrica de Piele meghívására a fővárosba utazott, ahol Prodanov Nicolae, a bőrgyár tulajdonosa megállapodott vele, hogy 50.000 lej honorárium ellenében két hétig végez átíratást gyárában.

Lengyel, aki kiváló vegyész mérnök, eleget is tett kötelezettségének és munkája végzetével az elszámolását benyújtotta a cég főnökének. Az minden megjegyzés nélkül ki is fizette Lengyelnek az 50.000 lejes járandóságát, aki visszament az üzembe, hogy ott lévő iratait magához vegye. Szombat lévén, a gyárból időközben már az összes munkások eltávoztak és így Lengyel egyedül maradt a helyiségben. Kis idő múlva az iroda egyik alkalmazottja azzal ment be hozzá, hogy jöjjön az irodába, mert Prodanovnak valami közölni valója van vele. Lengyel — amint azt ő tudósítónknak elbeszélte — nyugodtan ment az irodába, ahol Prodanovval hárman tartózkodtak.

Alig tette be maga után az ajtót, egyszerre mindnyájan nekirohantak, fejbeütötték, úgy, hogy eszméletét veszítette, s csak arra tért magához, hogy összezuzott tagokkal az udvaron fekszik. Iratai és az imént kapott 50.000 lej pedig hiányzott.

A súlyosan inzultált mérnök első útja a konzulátusra vezetett, ahol rögtön átlátták a helyzetet s erélyes intervenciót kértek a megfelelő hatóságoknál. A rendőrség emberei rövidesen ki is szálltak a tett helyszínére, azonban Prodanovot már nem találták ott, mert az időközben a wieni gyorsal elutazott s mindössze cégvezetője maradt hátra az irodában. Ez a legnagyobb felháborodással közölte a rendőrség embereivel, hogy

Lengyelt senkisék bántotta, sőt ellenkezően, ő állított be tökrészezen az iroda helyiségeibe, ott össze-vissza kezdett mindent dobálni, iratait és pénzt is így szórta szét,

melyek ott is vannak és át is veheti azokat, de el kellett, hogy távolítsák a helyiségből zavaros viselkedése miatt.

Lengyel részére a rendőrség az 50.000 lejt át is vette, iratai egy része is megkerült,

mindössze egynemely

fontos feljegyzése hiányzott, épen azok, melyek az átíratás eljárására vonatkoznak és melyeket minden vegyész nagy titokként őriz magánál.

Érdekes, hogy állítólag Prodanovnál ehhez hasonló esetek már előfordultak. Svájci, német, norvég és svéd szakemberek is felkeresték hívására, azonban egy hétnél tovább egyiket sem tartotta, hanem eljárásuk titkainak megszerzése után minden további nélkül elküldte őket gyárából.

Lengyel esete fölényesebb különös és jellemző és nem is kell nagy fantázia annak elképzelésére sem, milyen hatást fog külföldön kiváltani a vele történt súlyos inzultus.

Közgazdaság.

Zürichben 3.14.50 a lej.

Helyi valutaárak. (Október hó 23.)
Pénz: Márka 39, dollár 163.50, angol font 795, francia frank 6.30, olasz lira 8.60, cseh korona 4.85, pengő 28.90, dinár 2.85, osztrák schilling 23.33, svájci frank 31. — Árú: Márka 39.50, dollár 164, angol font 800, francia frank 6.50, olasz lira 8.80, cseh korona 4.90, pengő 29.10, dinár 2.90, osztrák schilling 23.50, svájci frank 31.50. — Kifizetések: Berlin 39.68, Newyork 166, London 806, Páris 6.50, Milánó 8.70, Prága 4.93, Budapest 29, Zágráb 2.92.50, Bécs 23.40, Zürich 32. — Irányzat: tartott.

Zürichi tőzsdenyitás. (Október hó 23.)
Berlin 123.75, Amsterdam 208.30, Newyork 519.60, London 2520, Páris 20.29, Milánó 27.21.50, Prága 15.40, Budapest 90.58.50, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.13.50, Varsó 58.25, Bécs 73.02.50.

Zürichi tőzsdezárlat. (Október hó 23.)
Berlin 123.75, Amsterdam 208.30, Newyork 519.60, London 2520.50, Páris 20.21.50, Milánó 27.21.50, Prága 15.40, Budapest 90.58, Belgrád 9.13, Bucuresti 3.14.50, Varsó 58.25, Bécs 73.02.50.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Október hó 23.)
Devizák: Páris 6.48, Berlin 39.55, London 805, Newyork 165.70, Milánó 8.68, Zürich 31.95, Prága 4.93, Bécs 23.35, Budapest 29, Varsó 18.75. — Valuták: Napoleon 643, márka 31.39, leva 1.21, török lira 0.86.50, angol font 803, francia frank 6.50, svájci frank 31.80, olasz lira 8.65, drachma 2.10, dinár 2.89, dollár 164.50, lengyel zloty 18.40, osztrák schilling 23.35, pengő 28.90, cseh korona 4.90.

— Romániában megbénult, a külföldön óriási arányokat ölt a drágakő- és ékszerkereskedelem. A romániai ékszeripar és kereskedelem, válsága egyre nagyobb mérvet ölt. Egymás után csuknak be régi, híres cégek, mert nem bírják el az adókat meg a vámokat, amik külföldön már mindenütt minimálisak. Ilykép az ékszerészek elvesztették

INGYEN KAPJA

o hó végéig

AZ ARADI KÖZLÖNY-t

ha ma megrendeli.

Az előfizetést csak 1928. november hó 1-től számoljuk.

vevőközönségüket, amely külföldre megy ékszer vásárolni. Ezeket pedig csak úgy lehet visszaszerezni, ha leszállítják a vámokat és egyszerűsítik a behozatali adminisztrációt. — Amíg nálunk nagy üzletelenségben telt el az év, a külföldi tőzsdék jelentései arról számolnak be, hogy a béke óta ily erős üzlet nem volt. Különösen keresték a legújabb csiszolású, ugynevezett fantasie formákat. De jól mentek a reguláris gömbölyded kövek is, a karátosoktól feljebb jóval emelkedtek árban, a tavalyihoz képest 10—15 százalék az emelkedés. Kiváló finom minőségben még ennél is drágábbak lettek. Mult hónapban újból 5 százalékkal emelte föl az árakat a londoni szindikátus. A párisi divat újból a valódi ékszer viselését írja elő, megszűnik tehát a sok utánzat. A széles briliánskarkötők divatja egyre terjed, de nagy divat a hosszú és széles briliánsláncok viselete is, a Németországban évszázadok óta ismert ugynevezett Bürgermeisterkette mintájára készítik el és a végére jó nagy briliánslógót illesztenek. Fantasztikus értéket képvisel egy ilyen lánc, mert rendszeresen az ujciszolású sarkosformájú briliánssokból állítják össze.

— Leszállították a Szulinaba érkező áruk hajózási díjtételét. A Dunabizottság ma ülést tartott, amelyen elhatározta, hogy a Szulinába érkező áruk díjtételét kilencven centimmal leszállítja. A leszállítás pro tonna értendő.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

Bolthelyiség

a Piața Avram Iancu (Szabadság-tér) és Str. Banatulul (Asztalos Sándor-ucca) sarkánál, a hetipiac legelénkebb helyén,

november 1-re kiadó

Cim az „Aradi Közlöny“ kiadóhivatalában.

Felelős szerkesztő: RFTHV 107SEP.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

Alata

csehszlovákiai cipőgyár
lerakata

megnyilt

Arad,

1087

színházzal szemben.

Ellátja Arad közönségét olcsó cipő és hócipő áruval.

TEREZIA S. WINKLER

NOI FODRASZTERME Arad, volt Kölcsey-u. 11.

Ondolás Lej 20.— Manicűr Lej 20.—

Hajvágás Lej 20.— Hajmosás Lej 20.—

O'só bérlet rendszer.

Hajfestést Hennával, Arábiával minden színben vállalom

Makulatura 5 kgros csomagokban kaphatók a kiadóban.

Valódi perzsaszőnyegek
eladók. 5781

Cim volt Aulich Lajos-u. 13. l. em.

WEISZ SAMU

női divattermében 5785

Arad, Str. Bratianu No. 12.

készülnek a legújabb divatlap szerinti

elegáns ruhák már 400 lejtől

kabátok ... 700 lejtől

Utlevélvizumokat

vagy bár-
mely
megbízást

Clujon, Timisoaran, Bucurestiben

a legmegbízhatóbban Arad legrégibb vizumirodája
Sándor Ferenc és intézeti el. Megye-
házzal szemben.

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DÍJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITJUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lei. vastagabb betűvel 8. Hétve 10 Lei. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lei. A vastagabb betűvel írt szavak négyesedek. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig vesszünk fel. Csak válaszbelvételre adott kérdésekre válaszolunk. Ajánlatok, felirás levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefon száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

LEVELEZÉS.

HUSZEVES tiszta leány, barátságát keresi közelebbi jószívú uriembernek, ki anyagilag támogatná. Ajánlatokat „Jó barát” feljére az Aradi Közlöny, kiadóhivatalába kér. 5728

SZÉPSÉGEM! Igazán rossz fájdalom a szívfejtés? Meggyőződésből tudod? Érted dobog a szívem. 5730

ALKALMAZÁS.

PÉNZBESZEDŐK — eladók felvételnek „Singer” varrógépek részletfizetésére való eladására „Singer” Bourne & Co. Boulevard Regele Ferdinand 17. 40506

TOVÁSBÍRÁS — ki magyar, román nyelvet beszél, valamint géográfában járatos, egész vagy félnap munkára felvételre. Alkalmasítottak Hitelesítőbizottság Strada Consistorială No. 20. (Bathory-utca) Jelentkezések délután 5—7-ig. 5726

LAKÁS.

BULEV. CAROL I., 55. (Arad-utca) épület II. emeletén egy négyszobás nappali lakás teljes komforttal 1928. november 1-től 1929. április 30-ig terjedő időre kiadó. Bővebbet SIAB Igazgatóságánál (Bulev. Reg. Ferdinand 4. II. em.) 5736

A főtéren

bécsi udvari mobiltól álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiségazonnalra

K I A D O.

Cím az Aradi Közlöny kiadójában. 1357

VÉTEL ÉS ELADÁS.

FEJESKÁPOSZTA, BURGONYA — vagonfűtőtelekben legolcsóbban Holczercégnél Timisoara, Str. Jofine (Török-utca) 10. 5727

SCHOBERL DIVÁNY, BIEDERMEYER SZALONOK, VITRINEK, női bundák, férfi kabátok és öltöny, szőnyegek, festmények, porcellánok, antik komódok, antik órák, asztalok, lámpák, lábszék, utazóbőrönd, velencei és konsol tükrök, szalonnák, antik ágyak és éjjeli szekrények, kávé, triszóba, ebédlő berendezések, zongorák, nagy álló és faló órák, kézimunkák, szőrmék, jókai összes művei, dísz tárgyak, stb. eladók. Salgó né birományi üzlete, Str. Horia I. Neuman-palota. 1000

Zongorák!!

KERESZTHUROS PIANINOK
Legjobb bécsi minőség 45 ezer lejtől 75-ig. Használt jó zongorák 20 ezer lejtől 30 ezer lejtig. 5723

MELISNÉL
Arad, P. Avram Iancu 21. Zongoraterem

MEGBÍZÓIM részére Keresett Különböző antik szalonokat, Salgó né birományi üzlet Str. Horia I. (Széchenyi-utca) Neuman-palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kg-os csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 800

Képek és keretek

villanyerőre berendezett speciális képek-keretek műhely. Oval, kerek és blonda keretek minden méretben és kivitelben. Freiman József Arad, Str. Brătianu 9.

INGATLAN.

ELADÓ egy szép magánház, Str. Cosbuc (Wesselenyi) 28. 5733

ÜZLETEK.

KAPPE-Hotel-Restaurant auf Verkehrsreichen Platze der Banat ist wegen Abreise nach Amerika sofort zu ver-mieten. Zur Übernahme des Inventars ist Lei 3—400.000 nötig. Nähere Auskünfte erteilt aus Gefälligkeit die Firma Gröss & Co Arad, Bata Iancu Iancu No. 10. 5725

EGY jó forgalmas bádócs műhely eladó esetleg bérbeadó. Felvilágosítást nyújt Kafka, Soborsin. 5729

Ha Curtici-ra

utazik, vagy autókirándulást tesz erre a közeli határállomásra, keresse fel:

Jovitu Jenő vasúti vendéglő

éttermét, ahol jól, olcsón és ízletesen étkezhet. 4918

KITÜNO FAJBOROK!

Legolcsóbb lej-, pengő- és dollár-kölcsönöket

házkra és földekre azonnal folyósíttatnak Haasz Albert irodája Arad, Strada Eminescu 12. sz. (Deák Ferenc-utca.)

Kiadó lakás!

Két szoba, alkov, elő, fürdőszobás emeleti lakás a főtéren november 15-re olcsó bér mellett ÁTADÓ,

Bővebbet KISS LAJOS „URANUL”-irodájában, városházával szemben, Bulev. Regele Ferdinand 1. 5734

ÁRVERÉSI HIRDETÉNY.

Az Alexandru Gavra (volt Csernovits Péter-utca) 25. sz. a raktárhelyiségben beraktározott különféle butorok a kereskedelmi törvény 306. szakasza alapján 1. évi október hó 25-én délután 3 órakor dr. Bogdan Virgil aradi közjegyző ur közbenjöttével a helyszínen megtartandó nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fognak adni.

Arad, 1928. október 23. 5732 Sommer Nándor, ügyvéd.

Villany világítás, telefon, villany-esengő és villámhárító berendezések szerelését és javítását vállalja

Gáspár Arpád

Szerelési anyag és izzólámpa raktár. Árjával díjmentesen szolgál!

műszerész
ARAD, Strada Horia 2.
TELEFON 315.

Megkezdődik a 20-ik osztrák osztálysorsjáték!

Kiadóját mag a szervezőjét az osztálysorsjáték-egység:

Schwalm & Co.

750.000 Schillinget — 18 millió lej nyerhető egyetlen sorsjeggyel. Rendelések azonnal eszközölhetők és a szétválasztás azonnal megtörténik.

10,640.000 Schilling = 260,000.000 lej

A sorsjáték összes nyereményösszege.

50.000 nyeremény = 100.000 sorsjegy

tehát a sorsjegyek fele nyer.

Húzás esetén minden nyeremény levonás nélkül kifizetődik.

Rendeljen azonnal a mellékelt rendelőlapon a cégnél:

Glücksfirma Schwalm & Comp.

Wien, I. Reichartstrasse 11.

Sorsjegyárak:

1/4 sorsjegy	1/2 sorsjegy	3/4 sorsjegy
Sch. 32. — — Lei 800	Sch. 16. — — Lei 400	Sch. 8. — — Lei 200

Rendelendő vagy azonnal a rendeléskor, vagy a sorsjegy megérkezése után.

Ezt levágandó és borítékba helyeszendő!

Küldjék részemre az alant megnevezett sorsjegyeket a hivatalos juttatással:

1/4 sorsjegyet á Lei 800	1/4 sorsjegyet á Lei 200
1/2 sorsjegyet á Lei 400	

Név: _____

Foglalkozás: _____

Lakhely: _____

„b” (Pontos és érthető adatokat kérünk.) 5474

HIRDESSEN a 43 éve fennálló ARADIKÖZLÖNY-ben!

MUZSAY JÓZSEF ARAD, színházszal szemből Őszi és téli árjegyzéke:

Férfi öltöny tiszta gyapjú L. 1750	Iskola öltöny előírás szerint L. 1600
Férfi öltöny divatszínben... „ 2450	Bőrkabát la. minden színben „ 3900
Sötétkék és fekete öltöny la. „ 2750	Fregoli raglán... „ 2000
Őszi és téli felöltő... „ 1950	Gummi kabát... „ 800
Ulster-Double la. „ 2450	Trench-coats la. „ 2500
Fekete téli kabát szőrmesál gallér „ 2650	

Divat szabóság! 4818 Angol posztó raktár!

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZÁLLODA”

a Hungaria Nagyszállója vezetése alatt megnyílt
Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.
TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve.
Kitűnő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok!
A vidéki társaságok találkozó helye!

VIZUMOK követségeknél
Utlevélhosszabbítások, C.F.R. bérletek

!! Künstler-vizumiroda !! Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintéző.

Arad, Bul. Reg. Maria 22. :: TELEFON: 86. :: Dácia szállóval szemben.

Nyomtatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidálya.